
Souhrnná teritoriální informace Indie

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Dillí (Indie) ke dni 15. 5. 2020 18.
11. 2020 22:32

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

---

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.21)
3. Vztahy země s EU (s.33)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.36)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.45)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.59)
7. Kontakty (s.71)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. **Oficiální název státu, složení vlády**
- 1.2. **Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)**
- 1.3. **Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.**
- 1.4. **Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let**
- 1.5. **Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba**
- 1.6. **Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)**
- 1.7. **Daňový systém**

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- česky: Indická republika
- anglicky: The Republic of India
- hindsky: Bhárat Ganradžja

Předseda vlády: Narendra Modi

Působnost:

- Ministerstvo personálních záležitostí, veřejných stížností a penzí
- Úřad pro atomovou energii
- Úřad pro výzkum vesmíru
- Všechny důležité politické otázky a ostatní portfolia, které nejsou přiřazeny ani jednomu z ministrů

Kabinetní ministři:

- Raj Nath Singh: Ministerstvo obrany
- Amit Shah: Ministerstvo vnitra
- Nitin Jairam Gadkari:
Ministerstvo silniční dopravy a dálnic
Ministerstvo mikro, malého a středního podnikání
- D.V. Sadananda Gowda: Ministerstvo chemikálií a hnojiv
- Nirmala Sitharaman:
Ministerstvo financí
Ministerstvo korporátních záležitostí
- Ramvilas Paswan: Ministerstvo záležitostí spotřebitelů, potravin a veřejné distribuce
- Narendra Singh Tomar:
Ministerstvo zemědělství a sociálního zabezpečení zemědělců
Ministerstvo rozvoje venkova
Ministerstvo pro tradiční samosprávu (paňčajatí rádž)
- Ravi Shankar Prasad:
Ministerstvo spravedlnosti
Ministerstvo komunikací
Ministerstvo elektroniky a informačních technologií
- Harsimrat Kaur Badal: Ministerstvo potravinářství

- Thaawar Chand Gehlot: Ministerstvo sociálních věcí
- Dr. Subrahmanyam Jaishankar: Ministerstvo zahraničních věcí
- Ramesh Pokhriyal 'Nishank': Ministerstvo rozvoje lidských zdrojů
- Arjun Munda: Ministerstvo kmenových záležitostí
- Smriti Zubin Irani:
Ministerstvo rozvoje žen a dětí
Ministerstvo textilu
- Dr. Harsh Vardhan:
Ministerstvo zdravotnictví a záležitostí rodiny
Ministerstvo vědy a techniky
Ministerstvo vědy o Zemi
- Prakash Javadekar:
Ministerstvo životního prostředí, lesů a změny klimatu
Ministerstvo informací a vysílání
Ministerstvo těžkého průmyslu a státních podniků
- Piyush Goyal:
Ministerstvo železnic
Ministerstvo obchodu a průmyslu
- Dharmendra Pradhan:
Ministerstvo petrochemie a zemního plynu
Ministerstvo oceli
- Mukhtar Abbas Naqvi: Ministerstvo záležitostí menšin
- Pralhad Joshi:
Ministerstvo pro parlamentní záležitosti
Ministerstvo uhlí
Ministerstvo dolů
- Dr. Mahendra Nath Pandey: Ministerstvo rozvoje dovedností a podnikání
- Giriraj Singh: Ministerstvo živočišné výroby, mlékárenství a rybolovu
- Gajendra Singh Shekhawat: Ministerstvo vodních zdrojů (Jal Shakti)

Státní (juniovní) ministři se samostatnou působností

- Santosh Kumar Gangwar: Ministerstvo práce
- Rao Inderjit Singh:
Ministerstvo statistiky a plnění programu
Ministerstvo plánování
- Shripad Yesso Naik: Ministerstvo ajurvědy, jógy, naturopatie, júnání, siddhy a homeopatie (AYUSH)
- Dr. Jitendra Singh: Ministerstvo rozvoje severovýchodního regionu
- Kiren Rijju: Ministerstvo mládeže a tělovýchovy
- Prahalad Singh Patel:
Ministerstvo kultury
Ministerstvo cestovního ruchu
- Raj Kumar Singh:
Ministerstvo energetiky
Ministerstvo nových a obnovitelných zdrojů energie
- Hardeep Singh Puri:
Ministerstvo bydlení a městských záležitostí

Ministerstvo civilního letectví

- Mansukh L. Mandaviya: Ministerstvo námořní dopravy

Státní (juniorní) ministři

- Shripad Yesso Naik: Ministerstvo obrany
- Dr. Jitendra Singh:
  - Úřad premiéra
  - Ministerstvo personálních záležitostí, veřejných stížností a penzí
  - Úřad pro atomovou energii
  - Úřad pro výzkum vesmíru
- Kiren Rijju: Ministerstvo záležitostí menšin
- Raj Kumar Singh: Ministerstvo rozvoje dovedností a podnikání
- Hardeep Singh Puri: Ministerstvo obchodu a průmyslu
- Mansukh L. Mandaviya: Ministerstvo chemikálií a hnojiv
- Faggansingh Kulaste: Ministerstvo oceli
- Ashwini Kumar Choubey: Ministerstvo zdravotnictví a záležitostí rodiny
- Arjun Ram Meghwal:
  - Ministerstvo parlamentních záležitostí
  - Ministerstvo těžkého průmyslu a státních podniků
- General (Retd.) V.K. Singh: Ministerstvo silniční dopravy a dálnic
- Krishan Pal: Ministerstvo sociálních věcí
- Danve Raosaheb Dadarao: Ministerstvo záležitostí spotřebitelů, potravin a veřejné distribuce
- Kishan Reddy: Ministerstvo vnitra
- Parshottam Rupala: Ministerstvo zemědělství a sociálního zabezpečení zemědělců
- Ramdas Athawale: Ministerstvo sociálních věcí
- Sadhvi Niranjan Jyoti: Ministerstvo rozvoje venkova
- Babul Supriyo: Ministerstvo životního prostředí, lesů a změny klimatu
- Sanjeev Kumar Balyan: Ministerstvo živočišné výroby, mlékárenství a rybolovu
- Dhotre Sanjay Shamrao:
  - Ministerstvo rozvoje lidských zdrojů
  - Ministerstvo komunikací
  - Ministerstvo elektroniky a informačních technologií
- Anurag Singh Thakur:
  - Ministerstvo financí
  - Ministerstvo korporátních záležitostí
- Angadi Suresh Channabasappa: Ministerstvo železnic
- Nityanand Rai: Ministerstvo vnitra
- Rattan Lal Kataria:
  - Ministerstvo vodních zdrojů (Jal Shakti)
  - Ministerstvo sociálních věcí
- Muraleedharan:
  - Ministerstvo zahraničních věcí
  - Ministerstvo parlamentních záležitostí
- Renuka Singh Saruta: Ministerstvo kmenových záležitostí
- Som Parkash: Ministerstvo obchodu a průmyslu
- Rameswar Teli: Ministerstvo potravinářství
- Pratap Chandra Sarangi:
  - Ministerstvo mikro, malého a středního podnikání
  - Ministerstvo živočišné výroby, mlékárenství a rybolovu

- Kailash Choudhary: Ministerstvo zemědělství a sociálního zabezpečení zemědělců
- Sushri Debasree Chaudhuri: Ministerstvo rozvoje žen a dětí

Zdroje aktuálních informací:

- [Vládní portál a rozcestník s odkazy na stránky ministerstev a státních úřadů](#)
- [Vládní portál – členové vlády](#)
- [Soukromý adresář kontaktů na subjekty státní správy](#)

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel Indie a demografická struktura

V Indii probíhá sčítání lidu jednou za 10 let a naposledy proběhlo v roce 2011. Poslední publikovaná data z ledna 2020 odhadují současný počet obyvatel Indie na 1,353 miliardu (v roce 2015: 1,295 mld.). Přestože Indie patří mezi země s výrazným přírůstkem obyvatelstva, tempo růstu počtu obyvatel se plynule snižuje. Ještě v roce 2004 přírůstek činil 1,6 %, v roce 2014 už to bylo 1,2 %. Zpomalení růstu přírůstku obyvatelstva je také patrné na věkové struktuře obyvatel.

Složení populace na základě posledního sčítání lidu

Věková skupina	Počet obyvatel (v mil.)	(%)
0–4	112,80	9,3
5–9	126,92	10,5
10–14	132,70	11
15–19	120,52	10
20–24	111,42	9,2
25–29	101,41	8,4
30–34	88,59	7,3
35–39	85,14	7,0
40–44	72,43	6,0
45–49	62,31	5,1
50–54	49,06	4,1
55–59	39,14	3,2

60–64	37,66	3,1
65–69	26,45	2,2
70–74	19,20	1,6
75–79	9,23	0,8
80–84	6,22	0,5
85–89	2,38	0,2
90–94	1,44	0,1
95–99	0,63	0,1
100+	0,60	0,1
Neidentifikovatelný věk	4,48	0,4
Celkem	1 210 854 977	100,0

Národnostní složení země

Indie je mnohonárodnostní stát, kterému dominuje indoárijská skupina (72 % Hindustánci, Bengálci, Gudžaráthové, Paňdžábcí, Urjící, Maráthové). Dalšími početnými skupinami je skupina drávidská (25 % Tamilové, Telugové, Kannadové, Malajámci aj.), etnické skupiny (Mundové) a horské skupiny v Himálajích.

Náboženské složení země

Podle sčítání lidu z roku 2001 v Indii převažovalo hinduistické náboženství (80,5 %), následované islámem (13,4 %), křesťanstvím (2,3 %) a ostatními náboženstvími, jejichž procentuální zastoupení bylo nižší než 2 %.

	2001	2011
Hinduismus	80,5 %	79,8 %
Islám	13,4 %	14,2 %
Křesťanství	2,3 %	2,3 %
Sikhismus	1,9 %	1,7 %

Buddhismus	0,8 %	0,7 %
Džinismus	0,4 %	0,4 %
Ostatní náboženství	0,6 %	0,7 %
Náboženství neuvedeno	0,1 %	0,2 %
Celkem	100 %	

Odhad počtu obyvatel (k 15. lednu 2020)

Svazový stát nebo zvláštní federální území	Odhad počtu obyvatel
Dillí	18 498 192
Goa	1 564 349
Chandigarh	1 142 479
Himachal Pradesh	7 384 022
Haryana	27 793 351
Punjab	29 875 481
Kerala	35 461 849
Telangana	38 919 054
Uttarakhand	11 140 566
Lakshadweep	72 172
Dadra & Nagar Haveli	384 058
Daman & Diu	223 165
Gujarat	64 801 901
Andamany a Nicobary	411 278

Puducherry	1 394 026
Chhattisgarh	28 989 789
West Bengal	98 662 146
Jharkhand	37 933 898
Tamil Nadu	77 177 540
Odisha	45 861 035
Maharashtra	121 924 973
Karnataka	66 834 193
Andhra Pradesh	53 390 841
Madhya Pradesh	83 849 671
Tripura	4 112 223
Sikkim	680 721
Uttar Pradesh	233 378 519
Rajasthan	79 584 255
Bihar	122 256 981
Mizoram	1 222 134
Manipur	3 048 861
Arunachal Pradesh	1 548 776
Jammu Kashmir	13 468 313
Nagaland	2 218 634
Meghalaya	3 320 226

Assam	35 080 827
Celkem	1 353 610 499

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019
Růst HDP (v %)	8,1	8,2	7,1	6,1	4,9
HDP (v mld. USD)	2 102	2 273	2 651	2 713	2 913
HDP na obyvatele (v USD, PPP)	6 162	6 618	7 190	7 746	8,185
Míra inflace v % měřená průměr. indexem spotřebitelských cen	4,9	5,0	3,3	3,9	3,7
Míra nezaměstnanosti (v %)	7,09	6,40	4,74	7,02	7,60

Poznámka: zdroje dat Economist Intelligence Unit, nezaměstnanost - burza BSE ve spol. s institutem CMIE ; hospodářské statistické údaje v Indii odrážejí finanční rok, který začíná 1.4. a končí 31.3. Údaje za rok 2019 jsou vesměs odhadované. V případě nezaměstnanosti jsou statistiky zpracovány institutem CMIE a vyjadřují průměrnou nezaměstnanost v prosinci příslušného roku. Vzhledem k počtu obyvatel Indie jsou údaje o nezaměstnanosti spíše orientační.

Základní parametry a vývoj ekonomiky

Indická ekonomika patří mezi sedm největších ekonomik na světě a rychlým tempem roste. Velikost indické ekonomiky koresponduje s relativně vysokým stupněm diverzifikace a s vysokou odolností vůči externím šokům. Globální recese před několika lety mimo jiné ukázala, jakou sílu má ekonomika, která se může opírat o obrovský domácí trh s rychle rostoucí agregátní poptávkou.

Indické výrobce v mnoha ohledech chrání vysoká cla a obtížně překonávané netarifní překážky. Velký význam má v ekonomice stále zemědělský sektor, který zaměstnává bezmála polovinu práce schopného obyvatelstva. Naopak průmysl se podílí na tvorbě HDP přibližně 17-18 % s tím, že vláda tento podíl chce zvyšovat až na 25 %. Státní sektor je v Indii stále relativně velký, což platí například o bankovníctví. Vláda pokračuje v privatizaci státních podniků a na pomoc státním bankám zatíženým vysokým podílem nesplácených úvěrů vyčlenila v posledních letech vysokých objem finančních

prostředků. Běžný účet platební bilance je dlouhodobě v záporném saldu kvůli vysoké převaze importu nad exportem. Na druhou stranu příliv investic a remitencí ve výsledku zajišťuje stabilní růst devizových rezerv. Vláda musí řešit celou řadu výzev spojených s neutěšenou situací v sektoru zemědělství, které je méně rozvinuté a je zdrojem příjmů pro velkou část obyvatelstva.

Celková míra veřejného zadlužení od fiskálního roku 2002-2003 klesla z 82,9 na 68,3 % HDP v roce 2018-19, míra zadlužení centrální vlády (bez dluhů svazových států) za stejné období klesla z 66,9 na 48,7 % HDP. Míra zahraničního zadlužení klesla v případě centrální vlády ve sledovaném období ze 7,7 na 2,2 % HDP. Rizikem pro další vývoj ekonomiky je vysoká míra nesplácených úvěrů v bankovním sektoru a schopnost vlády zvládnout dopady katantény zavedené v souvislosti s pandemií koronaviru COVID-19. Další rizika souvisejí s vývojem cen ropy, hrozbou růstu deficitu rozpočtu svazových států, zvyšováním vládních výdajů a souvisejícím tlakem na akceleraci inflace.

Vlajkovou lodí hospodářské politiky byla dosud iniciativa Make in India, která podporuje příliv přímých zahraničních investic a zvyšování průmyslové výroby. Obchodní politika je spíše ochránářská a vyznačuje se vysokými celními sazbami. Vláda se však chce zaměřit na podporu exportu a s rostoucím indickým exportem by přirozeně vznikl prostor pro reciproční uvolňování zahraničního obchodu. V posledních letech došlo k rozsáhlé liberalizaci řady kapitálových omezení pro přímé zahraniční investice a výrazně se tak uvolnil prostor pro vlastnictví firem zahraničními investory.

Vymahatelnost práva je relativně dobrá, ale nesmírně časově a jakýmkoli jiným způsobem náročná. Byrokratická zátěž je stále velmi vysoká, byť Indie díky značnému reformnímu úsilí současné vlády v roce 2018 poskočila na žebříčku snadnosti podnikání Světové banky o 30 míst (100. příčka), v roce 2019 o dalších 23 míst (77. příčka) a v roce 2020 figuruje na 63. místě. Právní systém vycházející z britského modelu se vyznačuje nezávislostí soudní moci a vysokou kvalifikací soudců, kterých však je nedostatek.

Náchylnost k přírodním katastrofám je přiměřeně vysoká a odpovídá velikosti indického „subkontinentu“, jakož i faktorům souvisejícím se změnou klimatu. Pro zemědělství je klíčové monzunové období a vydatnost dešťů. Poměrně vysoký schodek obchodní bilance způsobuje mimo jiné dovoz ropy a zemního plynu. Na druhou stranu se Indie úspěšně snaží svou závislost na fosilních palivech snižovat rozvojem obnovitelných energetických zdrojů – zejména s využitím solární energie. Rizika zvyšování nezaměstnanosti (mladých) se daří držet pod kontrolou díky vysokým tempům hospodářského růstu.

Dopad koronaviru na indickou ekonomiku

Indický premiér na začátku května 2020 oznámil ve svém projevu podporu ekonomiky zasažené v důsledku koronaviru celostátním omezením pohybu obyvatel (tzv. lockdown) ve výši 20 biliónů rupií (266 miliard USD), což představuje 10 procent indického HDP. Premiér zároveň určil základní směry strategického směřování Indie v rámci nové vládní iniciativy nazvané Atmanirbhar Bharat Abhiyaan (Mise soběstačné Indie), jež má zemi učinit schopnou vypořádat se v budoucnu s obdobnými krizemi, umožnit lepší využití jejího ekonomického potenciálu a podpořit úspěch indických firem v jejich zapojení do mezinárodních dodavatelských řetězců. Pokud jde o objem státní podpory indické ekonomice platí, že poměrem hodnoty balíčku k HDP ve výši 10 % se Indie zařadila mezi špičku zemí, a to na páté místo za Japonsko (21,1 %), USA (13,0 %), Švédsko (12,0 %) a Německo (10,7 %). Vláda zatím také navýšila maximum pro emitování státních dluhopisů v aktuálním rozpočtovém období 2020-2021 ze 7,8 biliónů na 12 biliónů rupií.

Soběstačná Indie by podle premiéra měla stát na pěti pilířích: na silných hospodářských základech, rozvinuté infrastruktuře, systému dobrého vládnutí, zdravém demografickém vývoji a na poptávce. Pokud jde o jednotlivé pilíře, posílení ekonomické základny musí být podle Módího skokové. Lepší infrastruktura se musí stát bytostně součástí indické

kultury. Systém vládnutí musí stát na využívání nejmodernějších technologií. Rychlý růst počtu obyvatel Indie by měl být její důležitou silou a zdrojem energie. Dodavatelské řetězce musí odpovídat potřebám silné domácí poptávky. Jednotlivá opatření ekonomického balíčku budou zaměřena na pomoc lidem, kteří přišli o práci a na pomoc podnikům zasaženým celostátní karanténou. Zaměří se také na nakládání s půdou v souvislosti s ekonomickou aktivitou, reformu trhu práce, na zvýšení likvidity a na přijetí reformních zákonů. Bude se také věnovat podpoře ekonomické aktivity na venkově a zajištění dodavatelských řetězců pro zemědělství, zlepšení kvality infrastruktury, racionalizace a zefektivnění daňového systému, podpoře malým a středním podnikům, sociálně slabým vnitrostátně migrujícím pracovníkům, ale i střední třídě a rozvoji lidských zdrojů, důležitých průmyslových odvětví a to včetně zajištění silného finančního sektoru. Mezi opatřeními na podporu ekonomiky nebudou chybět garance úvěrů pro malé a střední podniky, podpora při vyplácení mezd zaměstnancům malých a středních podniků, daňové pobídky ve prospěch domácí produkce na podporu její konkurenceschopnosti, daňové úlevy na podporu domácí spotřeby, podpora stavebnictví se zvláštním zaměřením na výstavbu domů.

Mezinárodní měnový fond ve své dubnové prognóze vývoje světové ekonomiky předpokládal reálný růst hospodářství Indie v aktuálním finančním roce (duben 2020 až březen 2021) ve výši 1,9 % (proti lednovým 5,8 %). Obdobně jako v případě Světové banky (1,5%ní růst pro ekonomiku v tomto finančním roce), tyto předpovědi se zřejmě budou ještě měnit. Nicméně například investiční banka Barclays v dubnu uvedla, že Indie nemůže očekávat žádný růst a Economist Intelligence Unit v dubnu odhadoval růst 2,1 %. Banka UBS odhadovala v květnu 2020 pokles - 0,4% HDP.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/2020	2020/2021
Výdaje (v mld. INR)	20 144	22 177	23 151	26 986	30 422
Příjmy (v mld. INR) - bez kapitálových příjmů	14 801	16 229	15 529	18 501	20 209
Poměr rozpočtového schodku k HDP v %	3,2	3,5	3,4	3,7*	5,1**

*odhad; **odhad Economist Intelligence Unit - zohledňuje COVID-19; Státní rozpočet musí být schválen oběma komorami parlamentu. Rozpočtový rok začíná v dubnu a trvá do konce března následujícího roku.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/2018	2018/2019

Saldo běžného účtu (v mld. USD)	-27,45	-22,09	-15,23	-48,66	-57,18
Saldo finančního účtu (v mld USD)	-29,97	23,12	14,71	47,79	57,83
Saldo kapitálového účtu (v mil. USD)	-194,95	40,72	150	-29	-163
Přímé zahraniční investice (v mld. USD)	33,87	36,02	35,61	30,29	30,71

Devizové rezervy (v mil. USD)

	2016	2017	2018	2019	duben 2020
Devizové rezervy	335 970,1	380 680,1	368 077,2	390 421,4	440 338
Zlato	19 982,9	20 716,0	21 224,4	23 303,2	31 136
Special Drawing Rights	1 427,5	1 502,6	1 462,7	1 449,7	1 424
Pozice u MMF	2 290,8	2 023,1	2 640,0	3 341	3 578
Celkové rezervy	359 671,3	404 921,8	393 404,3	418 515,3	476 475

Pozn.: stav na konci kalendářního roku, pokud není uvedeno jinak.

Veřejné zadlužení centrální vlády a svazových států

(v % HDP)	Domácí zadlužení centrální vlády	Vnější zadlužení centrální vlády	Celkové zadlužení svazových států	Kombinované veřejné zadlužení
2014/15	48,48	2,94	21,69	66,58
2015/16	48,62	2,95	23,38	68,57
2016/17	47,25	2,68	23,79	68,15

2017/18	47,63	2,43	23,98	68,90
2018/19	46,49	2,17	24,25	68,30

Dluhová služba

(v % HNP)	2014	2015	2016	2017	2018
Indie	4,606	2,389	3,400	1,953	2,365

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Velké indické banky byly v minulosti znárodněny a státní banky mají dominantní podíl na bankovním trhu. S pokračující liberalizací bankovního sektoru roste regulační a kontrolní úloha Indické centrální banky (Reserve Bank of India, RBI). V Indii platí omezení pro zahraniční banky a jejich podíl na bankovním trhu je relativně malý. Zahraniční banky v Indii v některých případech nemají plnohodnotné dceřiné společnosti, a proto nemohou nabízet plné spektrum bankovních služeb.

Indická centrální banka (Reserve Bank of India): Banka vykonává dohled nad bankovním trhem a formuje měnovou politiku. Spravuje měnové rezervy, je bankou centrální vlády a státních vlád. Banka sídlí ve finančním centru Indie, kde mimo jiné funguje i burza cenných papírů, v Mumbai.

Bankovní trh - orientační přehled bank převzatý z webových stránek Indické centrální banky - úplný a aktualizovaný přehled bankovních domů, které mají bankovní licenci RBI lze nalézt prostřednictvím odkazu:

www.rbi.org.in

Výčet vybraných bank

State Bank of India a přidružené banky:

State Bank of Bikaner and Jaipur

State Bank of Hyderabad

State Bank of Mysore

State Bank of Patiala

State Bank of Travancore

Další státem vlastněné banky:

Punjab National Bank
Indian Bank
Canara Bank
Union Bank of India
Indian Overseas Bank
UCO Bank
Bank of Maharashtra
Punjab & Sind Bank
Bank of India
Central Bank of India
Bank of Baroda

Soukromé indické banky:

Axis Bank Ltd.
Bandhan Bank Ltd.
CSB Bank Limited
City Union Bank Ltd.
DCB Bank Ltd.
Dhanlaxmi Bank Ltd.
Federal Bank Ltd.
HDFC Bank Ltd
ICICI Bank Ltd.
IndusInd Bank Ltd
IDFC FIRST Bank Limited
Jammu & Kashmir Bank Ltd.
Karnataka Bank Ltd.
Karur Vysya Bank Ltd.
Kotak Mahindra Bank Ltd
Lakshmi Vilas Bank Ltd.
Nainital bank Ltd.
RBL Bank Ltd.
South Indian Bank Ltd.
Tamilnad Mercantile Bank Ltd.
YES Bank Ltd.
IDBI Bank Limited

Mezi soukromými bankami patří k největším pěti bankám podle tržní kapitalizace: HDFC Bank Ltd., ICICI Bank Ltd., Kotak Mahindra Bank Ltd., Axis Bank Ltd., Bandhan Bank Ltd.

Soukromé zahraniční banky:

AB Bank Ltd
Abu Dhabi Commercial Bank Ltd
American Express Banking Corporation
Australia and New Zealand Banking Group Ltd.
Barclays Bank Plc.
Bank of America
Bank of Bahrain & Kuwait BSC
Bank of Ceylon
Bank of China
Bank of Nova Scotia
BNP Paribas
Citibank N.A.
Cooperatieve Rabobank U.A.
Credit Agricole Corporate & Investment Bank
Credit Suisse A.G
CTBC Bank Co., Ltd
DBS Bank India Limited
Deutsche Bank
Doha Bank Q.P.S.C
Emirates Bank NBD
First Abu Dhabi Bank PJSC
FirstRand Bank Ltd
HSBC Ltd
Industrial & Commercial Bank of China Ltd.
Industrial Bank of Korea
J.P. Morgan Chase Bank N.A
JSC VTB Bank
KEB Hana Bank
Kookmin Bank
Krung Thai Bank Public Co. Ltd.
Mashreq Bank PSC
Mizuho Bank Ltd.
MUFG Bank, Ltd.
NatWest Markets Plc
PT Bank Maybank Indonesia TBK
Qatar National Bank (Q.P.S.C.)
Sberbank
SBM Bank (India) Limited
Shinhan Bank
Societe Generale
Sonal Bank Ltd.
Standard Chartered Bank
Sumitomo Mitsui Banking Corporation
United Overseas Bank Ltd

Westpac Banking Corporation
Woori Bank

Družstevní a zemědělské banky:

V Indii operuje 31 družstevních a 56 zemědělských bank ve venkovských oblastech.

Přehled pojišťoven

Orientační přehled pojišťoven v Indii:

Life Insurance Corporation of India
HDFC Life Insurance Co. Ltd
Max Life Insurance Co. Ltd.
ICICI Prudential Life Insurance Co. Ltd
Kotak Mahindra Life Insurance Co. Ltd.
Aditya Birla SunLife Insurance Co. Ltd.
TATA AIA Life Insurance Co. Ltd.
SBI Life Insurance Co. Ltd.
Exide Life Insurance Co. Ltd.
Bajaj Allianz Life Insurance Co. Ltd.
PNB MetLife India Insurance Co. Ltd
Reliance Nippon Life Insurance Company
Aviva Life Insurance Company India Ltd.
Sahara India Life Insurance Co. Ltd.
Shriram Life Insurance Co. Ltd.
Bharti AXA Life Insurance Company Ltd
Future Generali India Life Insurance Company Limited
IDBI Federal Life Insurance Company Limited
Canara HSBC Oriental Bank of Commerce Life Insurance
Aegon Life Insurance Company Limited
Pramerica Life Insurance Co. Ltd.
Star Union Dai-Ichi Life Insurance Co. Ltd.
IndiaFirst Life Insurance Company Ltd.
Edelweiss Tokio Life Insurance Company Limited

Další informace a kompletní aktuální seznamy pojišťoven a zajišťoven lze nalézt na webu [Insurance Regulatory and Development Authority of India](http://www.insurance.gov.in).

1.7 Daňový systém

Indický daňový systém zůstává navzdory snahám o zjednodušení poměrně složitý. V roce 2017 byla provedena rozsáhlá daňová reforma, která zavedla jednotnou daň ze zboží a služeb se stejnými sazbami ve všech svazových státech. Zodpovědnost za vybírání daní sdílí centrální vláda, vlády svazových států a místní orgány. Zatímco centrální vláda vybírá daň z příjmu a cla, místní orgány vybírají daně z nemovitostí a místní poplatky.

Smlouva o zamezení dvojího zdanění

Indie má s Českou republikou podepsanou [smlouvu o zamezení dvojího zdanění](#).

Přímé daně

Daň z příjmu (Income Tax Act 1961)

Všechny osoby, jejichž příjem převyšuje stanovenou hranici, jsou povinny platit daň z příjmu. Daň se platí vždy za finanční rok, který začíná 1. 4. a končí 31. 3. následujícího roku. Mezi daňové poplatníky se řadí jednotlivci, rodiny, firmy, sdružení a další právnické osoby. Výše poplatků se odvíjí od příjmu poplatníka a jeho bydliště – zákon rozlišuje tři kategorie: občané s trvalým bydlištěm, nerezidenti a občané obvykle se zdržující v Indii (Resident, Non-Resident a Not Ordinarily Resident). Zvláštní kapitolou je indická diaspora žijící v zahraničí (Non-Residential Indian), jejíž příjmy činí významnou položku platební bilance. Vláda se v posledních letech snaží tyto osoby přilákat do země, aby zde investovaly.

Korporátní daň (Corporate tax)

Vláda současně schválila v září 2019 v rámci mimořádných prorůstových opatření také mimo jiné razantní snížení daní ze zisku firem - téměř o deset procentních bodů. Efektivní zdanění fungujících firem v Indii se snižuje ze 34 % na 25,17 %. Nově zakládané firmy, které postaví výrobní závody do roku 2023 a nebudou požadovat žádné další pobídky a úlevy by měly danit své zisky sazbou 15 % a efektivní míra zdanění tak v jejich případě dosáhne 17,1 %.

Příplatky

V závislosti na výši ročního obrátu a rezidentství společnosti se k základní sazbě daně přičítají příplatky. Od příplatků jsou osvobozeny společnosti s ročním obrátem do 10 mil. INR. Společnosti dosahující ročního obrátu mezi 10 a 100 mil. INR platí dodatečných 7% ze základní sazby daně (nerezidentní 2%), tedy přičteme 2,1 procentního bodu (respektive 0,8 procentního bodu pro nerezidentní) k základní sazbě 30% (respektive 40% pro nerezidentní společnosti). Společnosti s ročním obrátem nad 100 mil. INR pak platí 12% ze základní sazby daně (nerezidentní 5%) navíc. V tomto případě se tedy přičítá 3,6 procentního bodu pro rezidentní společnosti a 2 procentní body pro nerezidentní společnosti k základní daňové sazbě.

Minimální náhradní daň (MAT)

Z důvodu častých daňových úniků byla zavedena tzv. minimální náhradní daň (MAT; Minimum Alternate Tax) pro společnosti. Tato daň je určena pro společnosti, jejichž daňová povinnost dosahuje méně než 18,5% jejich účetního zisku vypočítaného bez daňových úlev. Míra efektivního zdanění podle MAT se pohybuje progresivně od 19,06 do 21,34% z účetního zisku pro indické společnosti a od 19,06 do 20,01% pro nerezidentní společnosti.

Vzdělávací daň (Education Cess)

Tato daň ve výši 4 % ze základní sazby daně je vybírána společně s korporátní daní a její výnos je využíván na poskytování univerzálního přístupu k základnímu (2/3) a vyššímu (1/3) vzdělávání.

Srážkové daně

Dividendy, úroky, franchisingové poplatky

Na tradiční finanční operace se v Indii vztahují různé sazby srážkové daně. Dividendy podléhají zvláštnímu režimu daně z vyplacení dividend (DDT). Jsou sice vyňaty z daňové povinnosti, avšak společnost musí při jejich vyplacení zaplatit zvláštní daň v efektivní výši 20,3576% včetně příplatku a vzdělávací daně.

Na úroky vyplácené nerezidentům se s několika výjimkami vztahuje srážková daň ve výši 20%, případně 40% pro nerezidentní společnosti v závislosti na mezivládní dohodě.

Franchisingové poplatky podléhají srážkové dani v efektivní výši 10,506% nebo 10,815% podle výše obrátu. V případě, že společnost není registrována jako plátcе daně v Indii (nemá číslo PAN) a nedodá příslušnou dokumentaci, činí zdanění až 20%.

Příspěvek na sociální zabezpečení (Provident Fund)

V Indii zaměstnavatel přispívá zaměstnancům 12% z hrubé mzdy zaměstnance do fondu sociálního zabezpečení.

Daně z transakcí s nemovitostmi

Převody nemovitých věcí mimo zemědělské půdy přesahující hodnotu 5 mil. INR podléhají dani ve výši 1% plus příplatek a vzdělávací daň z hodnoty převodu. Společnosti a nerezidenti pronajímající nemovité věci s příjmem z pronájmu nejméně 180 tis. INR ročně pak platí zvláštní daň z pronájmu ve výši 2%/10% v závislosti na typu majetku.

Nepřímé daně

Goods and Services Tax (GST)

Implementací GST byly nahrazeny některé nepřímé daně, zároveň byly odstraněny rozdíly v sazbách mezi jednotlivými státy a z fiskálního pohledu vznikl jednotný trh, na němž došlo k nahrazení různých typů nepřímých daní včetně daně z přidané hodnoty (VAT), národní daně z prodeje (CST), daně ze služeb, prodejní daně apod. Ačkoliv měla být GST zavedena již v roce 2010, její schválení v parlamentu bylo několikrát odloženo kvůli odporu svazových států a opozice. GST byla zavedena od 1. července 2017. Podrobné informace k zavedení GST lze najít například na webu daňového a celního úřadu CBIC ([Central Board of Indirect Taxes & Customs](http://www.cbic.gov.in)).

Rozvržení daňových sazeb u zboží

Sazba	Podíl na celkovém počtu
-------	-------------------------

	druhů zboží v jednotlivých sazbách
osvobození od daně	7 %
5 %	14 %
12 %	17 %
18 %	43 %
28 %	19 %

Hlavní druhy zboží osvobozené od daně:

- mléko, chléb, vajíčka, jogurt;
- obiloviny, noviny, papírové ubrousky;
- sůl, tradiční třtinový cukr – (jaggery).

Hlavní druhy zboží zdaněné sazbou 5% (základní potraviny):

- cukr, čaj, káva (s výjimkou instantní kávy);
- kuchyňský olej, koření;
- uhlí, hnojiva, léky tradiční medicíny - ajurvéda, léky užívané při záchraně života, kešu oříšky;
- jihoindické cukrovinky (Mithai).

Hlavní druhy zboží zdaněné sazbou 12%:

- základní elektronika, vč. mobilních telefonů, šicí stroje;
- zpracované jídlo, vč. másla, sýrů, ovocných šťáv.

Hlavní druhy zboží zdaněné sazbou 18%:

- olej na vlasy, šampóny, zubní pasta, mýdlo, těstoviny, zmrzlina, minerální vody;
- kožené zboží, přibory, náramkové hodinky, prací prášky, nábytek, baterie;
- kapitálové zboží, průmyslové polotovary.

Hlavní druhy zboží zdaněné sazbou 28%:

- automobily, motocykly vyšší třídy;
- cement;
- cigarety;
- sycené nápoje.

Zdanění služeb

Rovněž na služby jsou uplatňovány čtyři daňové sazby: 5 %, 12 %, 18 % a 28 % s tím, že vzdělávání a zdravotnictví jsou od GST osvobozeny. Dále je osvobozeno ubytování v hodnotě nižší než 1000 INR za den.

Hlavní druhy služeb zdaněné sazbou 5%:

- většina dopravních služeb, ať už osobních či nákladních;
- letecká doprava;
- služby tour operátorů.

Hlavní druhy služeb zdaněné sazbou 12%:

- letecká osobní doprava mimo ekonomickou třídu;
- jídlo a pití v restauraci bez klimatizace a licence k prodeji alkoholu;
- ubytovací služby v rozmezí 1001 a 7500 INR za den;
- výstavba za účelem prodeje;

Hlavní druhy služeb zdaněné sazbou 18%:

- jídlo a pití v restauraci s klimatizací nebo licencí k prodeji alkoholu;
- venkovní catering;
- ubytovací služby v ceně 7500 INR za den a výše;
- divadlo, cirkus, koncert v tradičním indickém provedení;
- vstupenky do kina v ceně do 100 INR.

Hlavní druhy služeb zdaněné sazbou 28 %:

- služby zábavního průmyslu – zábavní parky, závody, kasína, sportovní akce atd.;
- hazard;
- jídlo, pití v pětihvězdičkových hotelích.

Daň z přidané hodnoty (VAT)

Zavedením GST byla většinou odstraněna povinnost k platbě daně z přidané hodnoty (VAT). U některých produktů však zůstala zachována. Jmenovitě se jedná o pohonné hmoty včetně surovin a alkoholických nápojů. Výše daně se liší podle státu a povinným subjektem k platbě je prodávající, který přirozeně VAT fakturuje kupujícímu.

Cess – daňová přírážka na sociální politiku

Její výnos je využíván na poskytování univerzálního přístupu ke vzdělání, zdravotní péči a sociálním službám.

Informační zdroje k daňovému systému v Indii:

- [Doing Business in India](#)
- [Destination India](#)
- [Taxation and Investment in India](#)

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

(mld. eur)	2015	2016	2017	2018	2019
Dovoz	353,5	321,9	392,1	431,0	431,7
Vývoz	239,9	236,6	262,2	273,7	287,6
Obchod. bilance	-113,6	-85,3	-129,9	-157,3	-144,1

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Zahraniční obchod Indie v roce 2019 v mil. EUR

Celkový objem obchodu

Pořadí	Země/skupina zemí	Mil. eur	% z celkového obchodu Indie
1.	EU27	79 601	11,1
2.	USA	79 567	11,1
3.	Čína	77 209	10,7
4.	SAE	53 603	7,5
5.	Saudská Arábie	30 122	4,2
6.	Hong Kong	26 376	3,7
7.	Singapur	22 976	3,2

8.	Irák	22 117	3,1
9.	Korejská republika	18 623	2,6
10.	Indonésie	17 511	2,4

Dovoz Indie				Vývoz Indie			
Pořadí	Země/skupina zemí	Mil. eur	% z celkového dovozu Indie	Pořadí	Země/skupina zemí	Mil. eur	% z celkového vývozu Indie
1.	Čína	61 741	14,3	1.	USA	47 856	16,6
2.	EU27	38 108	8,8	2.	EU27	41 493	14,4
3.	USA	31 712	7,3	3.	SAE	26 572	9,2
4.	SAE	27 031	6,3	4.	Čína	15 467	5,4
5.	Saudská Arábie	24 797	5,7	5.	Hong Kong	10 700	3,7
6.	Irák	20 345	4,7	6.	Singapur	9 640	3,4
7.	Švýcarsko	16 360	3,8	7.	Velká Británie	7 760	2,7
8.	Hong Kong	15 676	3,6	8.	Bangladěš	7 176	2,5
9.	Korejská republika	14 622	3,4	9.	Nepál	6 257	2,2
10.	Indonésie	13 419	3,1	10.	Malajsie	5 649	2,0

Postavení EU v zahraničním obchodě Indie

EU je pro Indii největším obchodním partnerem a v roce 2019 se podílela 11,1 % na celkovém zahraničním obchodu

Indie. Ve stejném roce se EU podílela 14,4 % na celkovém vývozu Indie. Podíl EU na dovozu Indie dosahoval 8,8 %. Z členských zemí EU patří k největším obchodním partnerům Německo, Belgie, Velká Británie, Nizozemí, Francie a Itálie.

Hodnota exportu z EU do Indie se snížila z 40,1 mld. eur v roce 2017 na 38,1 mld. eur v roce 2018. Přičemž mezi nejvýznamnější položky patří stroje, dopravní zařízení a chemikálie.

Hodnota dovozu z Indie do EU se zvýšila z 37,8 mld. eur v roce 2017 na 41,5 mld. eur v roce 2018 s tím, že největší zásluhu na tom měl dovoz textilu a oblečení, chemikálií, strojů a dopravních zařízení.

2.3 Komoditní struktura

Komoditní struktura importu (v mil. USD)

HS kód	Komodita	2019–2020 (duben–leden)	Podíl na celk. dovozu Indie (v %)
15	Živočišné a rostlinné tuky a vosky	8,264.49	2.0500
27	Minerální paliva, minerální oleje a produkty vzniklé jejich destilací; živičné látky; minerální vosky	129,215.78	32.0525
28	Anorganické chemikálie, organické a anorganické složky drahých kovů	5,493.65	1.3627
29	Organické chemikálie	17,169.73	4.2590
31	Hnojiva	6,192.54	1.5361
38	Ostatní chemické výrobky	4,763.18	1.1815
39	Plasty a výrobky z plastů	12,151.29	3.0142
71	Přírodní či vyšlechtěné perly, drahokamy a polodrahokamy, drahé kovy, produkty potažené drahými kovy; bižuterie; mince	46,619.89	11.5643

72	Železo a ocel	9,506.24	2.3581
84	Nukleární reaktory, kotle, přístroje pro strojní průmysl a jejich části	37,251.88	9.2405
85	Elektrické přístroje a vybavení a jejich části; zvukové rekordéry a reproduktory, televizní přístroje a jejich části	43,048.68	10.6784
87	Dopravní prostředky jiné než vlakové či tramvajové, jejich části a doplňky	4,384.44	1.0876
88	Letadla, kosmické lodě a jejich části	6,447.68	1.5994
90	Optické, fotografické a kinematografické, měřicí, kontrolní, zdravotní či chirurgické nástroje, zařízení a doplňky	7,868.38	1.9518
	Dovoz celkem	403,137.55	100

Komoditní struktura exportu (v mil. USD)

HS kód	Komodita	2019–2020 (duben–leden)	Procentní podíl
3	Ryby a koryši, měkkýši a ostatní bezobratlí mořští živočichové	5,412.41	2.0503
10	Obilniny	5,250.06	1.9888
27	Minerální paliva, minerální oleje a produkty vzniklé jejich destilací; živíčné látky; minerální vosky	36,642.65	13.8808
29	Organické chemikálie	14,652.31	5.5505

30	Léčiva	13,696.54	5.1885
39	Plasty a výrobky z plastů	5,921.54	2.2432
52	Bavlna	4,682.52	1.7738
61	Oděvní výrobky a doplňky - pletené a háčkové výrobky	6,405.55	2.4265
62	Ostatní oděvní výrobky a doplňky	6,504.75	2.4641
71	Přírodní či vyšlechtěné perly, drahokamy a polodrahokamy, drahé kovy, výrobky potažené drahými kovy; bižuterie; mince.	31,011.76	11.7477
72	Železo a ocel	7,958.56	3.0148
73	Výrobky ze železa a oceli	5,956.17	2.2563
84	Nukleární reaktory, kotle, přístroje pro strojní průmysl a jejich části	17,357.45	6.5753
85	Elektrické přístroje a vybavení a jejich části; zvukové rekordéry a reproduktory, televizní přístroje a jejich části	12,659.78	4.7957
87	Dopravní prostředky jiné než vlakové či tramvajové, jejich části a doplňky	14,083.91	5.3352
	Vývoz celkem	263,980.70	100

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Indie měla k 29. 2. 2020 celkem 240 plně funkčních speciálních ekonomických zón (Special Economic Zones, SEZ), které se dělí na zóny volného obchodu (Free Trade Zones), vývozní zóny (Export Processing Zones), volné zóny (Free Zones), průmyslové zóny (Industrial Estates), volné přístavy (Free Ports), městské průmyslové zóny (Urban Enterprise Zones) a další. K 29. 2. 2020 bylo podle zákona z roku 2005 formálně schváleno 421 speciálních ekonomických zón. Speciální zóny volného obchodu na konci prosince 2019 zaměstnávaly více než 2,234 mil. pracovníků.

Firmám, které provozují činnost v SEZ jsou poskytovány různé formy úlev, především se jedná o možnost dovozu strojů, zařízení a surovin bezcelně. Firmy jsou osvobozeny od placení některých daní. V SEZ jsou povoleny činnosti jako je výroba zboží, služby, zpracování, montáž, modernizace, balení, obchodní činnosti a další. Speciální zóny volného obchodu jsou významným lokálním zaměstnavatelem, bývají však kritizovány za nedodržování pracovních předpisů a za záměr zemědělské půdy. Detailní informace o podmínkách a požadavcích na založení SEZ a kompletní seznamy jsou uveřejněny na internetové adrese www.sezindia.nic.in.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Země s největším objemem přímých zahraničních investic v Indii - částky v desetimilionech rupií (v závorce v mil. USD)

	Země	2017-18 <i>duben-březen</i>	2018-19 <i>duben-březen</i>	2019-20 <i>duben-prosinec</i>	Celkem příliv: <i>duben 2000 - prosinec 2019</i>	Podíl v <i>dolarovém vyjádření</i>
1.	Maurícius	102,492 (15,941)	57,139 (8,084)	52,125 (7,456)	792,281 (141,925)	31%
2.	Singpur	78,542 (12,180)	112,362 (16,228)	81,734 (11,652)	587,820 (94,651)	21%
3.	Japonsko	10,516 (1,633)	20,556 (2,965)	19,738 (2,807)	193,070 (33,081)	7%
4.	Nizozemí	18,048	27,036	24,712	186,963	7%

		(2,800)	(3,870)	(3,531)	(30,884)	
5.	USA	13,505	22,335	19,595	165,967	6%
		(2,095)	(3,139)	(2,793)	(28,349)	
6.	Velká Británie	5,473	9,352	8,068	148,438	6%
		(847)	(1,351)	(1,148)	(27,937)	
7.	Německo	7,245	6,187	2,573	68,050	3%
		(1,124)	(886)	(366)	(12,074)	
8.	Kypr	2,680	2,134	1,686	53,230	2%
		(417)	(296)	(238)	(10,107)	
9.	Francie	3,297	2,890	3,213	40,038	2%
		(511)	(406)	(459)	(7,102)	
10.	SAE	6,767	6,356	1,859	41,169	2%
		(1,050)	(898)	(264)	(6,916)	
Celkový příliv PZI		288,889	309,867	258,009	2,636,895	-
		(44,857)	(44,366)	(36,769)	(456,911)	

Pozn.: zápis čísel s angl. způsobem použití čárek

Podíl přímých zahraničních investic podle odvětví - v desetimilionech rupií a (v závorce v milionech USD)

	Sektor	2017-18	2018-19	2019-20	Celkem příliv: duben 2000 - prosinec 2019	Podíl v dolarovém vyjádření
		<i>duben-březen</i>	<i>duben-březen</i>	<i>duben-prosinec</i>		
1.	Služby	43,249	63,909	45,813	462,114	18%

		(6,709)	(9,158)	(6,521)	(80,671)	
2.	ITC	39,670	45,297	44,629	266,385	10%
		(6,153)	(6,415)	(6,349)	(43,587)	
3	Telekomunikace	39,748	18,337	29,798	218,047	8%
		(6,212)	(2,668)	(4,291)	(37,116)	
4.	Obchod	28,078	30,963	24,827	168,426	6%
		(4,348)	(4,462)	(3,520)	(26,542)	
5.	Výstavba budov – developerské projekty	3,472	1,503	2,275	121,889	6%
		(540)	(213)	(326)	(25,371)	
6.	Automobilový průmysl	13,461	18,309	17,448	141,437	5%
		(2,090)	(2,623)	(2,506)	(23,893)	
7.	Chemický průmysl	8,425	13,685	6,073	97,135	4%
		(1,308)	(1,981)	(860)	(17,442)	
8.	Farmaceutický průmysl	6,502	1,842	2,902	87,067	4%
		(1,010)	(266)	(414)	(16,397)	
9.	Výstavba infrastruktury	17,571	15,927	9,516	103,389	4%
		(2,730)	(2,258)	(1,351)	(16,156)	
10.	Energetika	10,473	7,330	2,368	80,257	3%
		(1,621)	(1,106)	(337)	(14,653)	

Pozn.: zápis čísel s angl. způsobem použití čárek

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Podmínky pro vstup zahraničního kapitálu

Systém povolování vstupu zahraničního kapitálu do různých hospodářských odvětví se v Indii postupně liberalizuje. Zvyšují se maximální limity majetkového podílu zahraničních investorů ve firmách v Indii a v odvětvích, kde dříve se vstupem zahraničního investora musel souhlasit stát, se zavádí "automatické schválení". Není tedy již nutné vyžadovat povolení nebo se zvyšuje procentní podíl majetkového podílu firmy, který může zahraniční investor získat automaticky - bez povolovacího procesu.

Automatická procedura: investiční projekt nemusí projít schválením vládními úřady nebo Centrální bankou Indie (Reserve Bank of India).

Vládní schvalovací procedura: je požadováno schválení vládními úřady a dále případně Centrální bankou Indie.

Odvětví spadající pod automatickou proceduru (maximální výše majetkového podílu zahraničního investora v nové společnosti v %)

Odvětví	Max. majet. podíl
Zemědělství	100 %
Sektor plantáží	100 %
Důlní činnost – železné a neželezné rudy	100 %
Důlní činnost – uhlí a lignit*	100 %
Průmyslová výroba	100 %
Služby spojené s vysíláním (teleporty, DTH, kabelové sítě, mobilní TV, HITS)	100 %
Poskytování náplně vyílání (televizní stanice)	100 %
Letiště na zelené louce	100 %
Letiště na nevyužitých zastavěných plochách	100 %
Služby letecké dopravy – charterové	100 %
Služby letecké dopravy – helikoptéry / hydroplány	100 %
Služby územního řízení	100 %

Organizace údržby a opravy; instituty leteckého výcviku; instituce pro technické školení	100 %
Developerská výstavba	100 %
Průmyslové parky – nové a stávající	100 %
Obchod – velkoobchod	100 %
Obchod – B2B E-commerce	100 %
Obchody – bezcelní	100 %
Železniční infrastruktura (s omezením v bezpečnostně citlivých oblastech)	100 %
Restrukturalizace kapitálu společností	100 %
Poskytování úvěrových informací	100 %
Provoz 'white label' bankomatů	100 %
Nebankovní finanční společnosti	100 %
Farmaceutické firmy – na zelené louce	100 %
Ropa a zemní plyn – průzkum ložisek ropy a zemního plynu	100 %
Rafinace ropy státními společnostmi	49 %
Infrastrukturní společnosti přítomné na trhu s cennými papíry	49 %
Pojištění	49 %
Penzijní společnosti	49 %
Energetické burzy	49 %
Maloobchod zboží jedné značky - SBRT (Single Brand Product Retail Trading)**	100 %

* Automatické schvalování je podmíněno investicí do těžby uhlí majiteli podniků, které uhlí současně spotřebovávají: elektrárny, hutě, cementárny atd. Stejně se uplatní automatické schvalování na úpravu uhlí - pokud toto uhlí zpět odebre společnost, která jej vytěžila.

** V roce 2019 došlo ke zmírnění požadavku na nákup 30 % prodávaného zboží lokálně v Indii, pokud podíl zahraničního akcionáře/partnera přesáhne 51 % kapitálu. Současně přestala platit povinnost nejprve otevřít kamenné prodejny před zahájením obchodování přes internet.

Odvětví vyžadující souhlas vlády

Odvětví	Max. majet. podíl zahr. investora	Podíl vyžadující vládní souhlas
Těžba a separace minerálů a rud s obsahem titania	100 %	až 100 %
Maloobchod s potravinami	100 %	až 100 %
Obrana	100 %	přes 49 %
Nakladatelství/tisk vědeckých a technických časopisů /specializované časopisy / periodika	100 %	až 100 %
Publikace zahraničních časopisů	100 %	až 100 %
Tišťená média – vydávání novin a periodik zabývajících se zpravodajstvím a aktualitami	26 %	až 26 %
Tišťená média – vydávání indických edicí zahraničních časopisů zabývajících se zpravodajstvím a aktualitami	26 %	až 26 %
Služby letecké dopravy – linková a regionální letecká doprava	100 %	přes 49 %
Investice zahraničních aerolinek v Indii	49 %	až 49 %
Satelity – zřízení a provoz	100 %	až 100 %
Telekomunikační služby	100 %	přes 49 %

Farmaceutické, biotechnologické firmy a výrobci zdravotnické techniky – na nevyužitých zastavěných územích, "brownfieldy"	100 %	přes 74 %
Bankovníctví – privátní sektor	74 %	přes 49 %
Bankovníctví – veřejný sektor	20 %	až 20 %
Soukromé bezpečnostní agentury	74 %	přes 49 %
Služby týkající se obsahu vysílání <ul style="list-style-type: none"> • a) FM rádio • b) Zpravodajské TV programy 	49 %	až 49 %
Maloobchod se zbožím více značek – MBRT (Multiple Brand Product Retail Trading)	51 %	až 51 %

Sektory, ve kterých jsou přímé zahraniční investice zakázané

- provozování loterií (státních, soukromých i online)
- hazard, sázkové společnosti, včetně provozování kasin
- chit fondy (tradiční indické firmy pro spoření)
- firmy provozující nidhi (tradiční indický způsob půjčování členům nidhi)
- obchodování s přenosnými právy na stavbu (Transferable Development Rights - TDRs)
- některá druhy podnikání v nemovitostech
- výroba tabákových výrobků a tabákových substitutů
- jaderná energetika, provozování železniční dopravy

Pravidla pro FDI jsou postupně liberalizována a některé bariéry mizí. Nejaktuálnější informace je možné najít na webových stránkách [Make in India](#) a [Invest India](#). V důsledku zhoršení finanční situace některých indických firem kvůli pandemii COVID-19 však Indická vláda v dubnu 2020 změnila pravidla pro vstup zahraničního kapitálu ze zemí, s nimiž má Indie pozemní hranici (týká se především Číny, Pákistánu a Bangladéše). Investoři z těchto zemí musejí požádat o souhlas Indické vlády se všemi investičními projekty. Tímto opatřením mají být indické firmy ochráněny proti zneužití situace a kapitálovém ovládnutí investory ze zmíněných zemí.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

EU je zastoupena v Indii prostřednictvím [Delegace Evropské unie](#) v Dillí.

Sídlo Delegace EU v Indii: 5/5, Shantiniketan, New Delhi - 110 021

E-mail: DELEGATION-INDIA@eeas.europa.eu

Tel.: +91 11 66781919

EU je pro Indii největším obchodním partnerem (2019: 11,1 % na celkovém objemu zahraničního obchodu Indie). Členské státy EU se v souhrnu podílely na vývozu Indie 14,4 % a na dovozu 8,8 % v roce 2019. Podíl investic členských států EU v Indii dosahuje 25 % z celkového objemu a EU je tak druhým nejvýznamnějším investorem v Indii. Od roku 2004 se Indie formálně stala jedním ze strategických partnerů EU. Vztahy EU–Indie se opírají o institucionalizovaný politický dialog, jehož vrcholem je summit EU-Indie. EU a Indie mimo jiné jednají o uzavření komplexní dohody o obchodu a investicích - Broad-based Trade and Investment Agreement. Podrobné informace o vztazích mezi EU a Indií lze mimo jiné získat na stránkách Delegace EU nebo na odkazu eeas.europa.eu.

V roce 2017 bylo v Dillí otevřeno regionální zastoupení Evropské investiční banky (EIB), které je územně příslušné pro region Jižní Asie. Banka financuje projekty v oblastech, které EU s Indií intenzivně rozvíjí, jako je například rozvoj energetiky z obnovitelných zdrojů, ochrana klimatu, vodohospodářství atd. Více informací na [stránkách EIB](#).

Evropská investiční banka sídlí na stejné adrese, jako Delegace Evropské Unie v Dillí.

c/o Delegation of the European Union to India

Shanti Niketan 5/5

110 021 New Delhi

India

Tel.: +91 1166781919

Fax: +91 1166781955

E-mail: newdelhi@eib.org

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Vzájemný obchod mezi EU a Indií

	Jednotky	Období	Import	Export	Obrat	Bilance
Objem obchodu	Mil. EUR	2019	39,552	38,233	77,784	-1,319

Pořadí mezi obchod. partnery EU		2019	9	10	9	-
Podíl na obchodu EU	%	2019	2.0	1.8	1.9	-
Meziroční růst	%	2018 - 2019	4.6	-4.7	-	-
Meziroční průměrný růst	%	2015 - 2019	5.8	3.9	-	-

Vývoj vzájemného obchodu mezi EU a Indií

	Dovoz			Vývoz			Balance	Obrat
	Mld. eur	Meziroč. Růst (%)	Podíl na zahr. obchodu EU (%)	Mld. eur	Meziroč. Růst (%)	Podíl na zahr. obchodu EU (%)		
2015	31,578	6,3	1,9	32,823	6,0	1,7	1,245	31,578
2016	31,920	1,1	2,0	33,793	3,0	1,8	1,873	31,920
2017	35,998	12,8	2,0	37,049	9,6	1,9	1,051	35,998
2018	37,823	5,1	2,0	40,106	8,3	1,9	2,283	37,823
2019	39,552	4,6	2,0	38,233	-4,7	1,8	-1,319	39,552

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

EU od roku 2005 poskytla Indii velký objem rozvojové pomoci. Ve víceletém rozpočtovém rámci 2007–2013 se rozvojová pomoc EU soustředila především na oblasti vytyčené Rozvojovými cíli tisíciletí OSN. Nejvíce finančních prostředků šlo na rozvoj zdravotnictví, vzdělávání a podporu chudých, kapacitu ekonomiky, podporu občanské společnosti a na různé výměnné programy.

Od roku 2014 se přestala Indie spolu s některými dalšími státy kvalifikovat pro rozvojovou pomoc EU a naopak se postupně začíná profilovat jako země, která v regionu rozvojovou pomoc uděluje. Přesto celá řada projektů započatých ještě ve víceletém finančním rámci 2007–2013 nadále probíhá. Indie benefituje také z některých regionálních a tematických programů. Jednotlivé projekty jsou financované z různých evropských fondů: Development Cooperation Instrument (DCI), European Instrument for Democracy and Human Rights (EIDHR), Industrialised Countries Instrument (ICI), Partnership Instrument (PI) nebo například také ze zdrojů Evropské investiční banky, která v roce 2017 otevřela v Dillí svou pobočku a chce se zaměřit na financování projektů, které odrážejí priority stanovené v rámci politického dialogu mezi EU a Indií: obnovitelné zdroje energie, partnerství ve vodohospodářství, ochraně čistého ovzduší a klimatu. Evropská investiční banka tak podpořila například výstavbu metra v Lucknow.

Mimo projekty rozvojové spolupráce, podpořila EU v Indii v posledních letech především projekty v oblastech na podporu investic a obchodu, na ochranu životního prostředí a energetiku, vyšší vzdělávání a rozvoj občanské společnosti. V roce 2014 byly vyhlášeny projekty v rámci partnerství mezi EU a Indií ve výzkumu a inovacích, které byly financované ze zdrojů EU a zaměřily se na oblast podpory mobility vědců.

V roce 2019 Evropská unie spustila ve vztahu k Indii program na podporu ekonomických a politických vztahů mezi Indií a Evropskou unií, nazvaný "Podnikatelská podpora politického dialogu mezi EU a Indií" (Business Support to the EU – INDIA policy dialogues programme). Program představuje další z mechanismů podpory spolupráce mezi Evropskou unií a Indií, jako komplementární nástroj k aktivitám v oblasti bilaterálních obchodních vztahů členských států Evropské unie s Indií. Evropská komise si klade za cíl upevnění hospodářských a obchodních vazeb mezi EU a Indií v odvětvích, kde existuje mezi EU a Indií rozvinutý politický dialog, a to včetně životního prostředí, vodohospodářství, energetiky, ICT, urbanizace a udržitelné mobility. Program má ambici nabídnout Indii přístup k osvědčeným evropským postupům a technologiím a zároveň usnadnit společný rozvoj ekologických technologií a řešení prostřednictvím efektivní obchodní spolupráce. Program je zaměřen na malé a střední podniky. Dále bude cílem programu rozvíjet dialog s indickou vládou o zlepšování regulačního rámce a podnikatelského prostředí pro evropské společnosti, které obchodují s indickými partnery nebo v Indii investovaly.

Podrobné informace o programech a nástrojích využívaných Evropskou unií ve vztahu k Indii lze nalézt na webových stránkách [Delegace Evropské unie v Dillí](#).

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraníční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Zahraníční obchod ČR s Indií

(v mln. USD)	Export	Import	Obchodní obrat	Obchodní bilance
2015	547	674	1 221	-127
2016	622	733	1 356	-109
2017	667	798	1 465	-131
2018	707	863	1 570	-156
2019	649	918	1 567	-269

Indie patří k nejdůležitějším obchodním partnerům ČR v Asii a prioritním zemím z hlediska Exportní strategie České republiky 2012–2020.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Hlavní položky vývozu ČR do Indie v r. 2019

HS kód	Název zboží	USD (tis.)	Podíl na vývozu
84	Reaktory kotle přístroje nástroje mechanické	219 898	33,9%
85	Přístř el záznamu reprodukce zvuku TV obrazu	127 796	19,7%
87	Vozidla motorová traktory kola aj vozidla	91 527	14,1%
90	Přístroje optické foto kinem lékař chirurg ap	37 825	5,8%

29	Výrobky chemické organické	26 970	4,2%
86	Lokomotivy vozy zařízení dopravní mechanická	19 614	3,0%
72	Železo a ocel	16 596	2,6%
40	Kaučuk a výrobky z něj	13 042	2,0%
70	Sklo a výrobky skleněné	12 805	2,0%
94	Nábytek lůžkoviny svítidla stavby montované	11 924	1,8%

Hlavní položky dovozu ČR z Indie v r. 2019

HS kód	Název zboží	USD (tis.)	Podíl na dovozu
85	Přístr el záznamu reprodukce zvuku TV obrazu	106 107	11,5%
84	Reaktory kotle přístroje nástroje mechanické	97 859	10,6%
30	Výrobky farmaceutické	90 263	9,8%
87	Vozidla motorová traktory kola aj vozidla	68 940	7,5%
61	Oděvy doplňky oděvní pletené háčkované	68 236	7,4%
29	Výrobky chemické organické	67 587	7,4%
73	Výrobky ze železa nebo oceli	55 613	6,1%

62	Oděvy doplňky oděvní jiné než pletené háčkov	53 020	5,8%
64	Obuv kamaše apod výrobky části těchto výrobků	46 922	5,1%
72	Železo a ocel	29 982	3,3%

Další údaje jsou k dispozici na stránkách [Českého statistického úřadu](#).

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Bilaterální spolupráce v oblasti služeb zahrnuje z indické strany především služby v oblasti IT a komunikačních technologií. Z české strany jsou hlavní položkou služby bankovní povahy (společnost Home Credit na indickém trhu) a servis poskytovaný na dodané stroje a zařízení.

Bilance ve vzájemném obchodu se službami 2019 (v mil. CZK)

Položka	Kredit	Debet	Bilance
Výrobní služby u cizích fyzických vstupů (služby zpracování zboží)	35,0	31,9	3,1
Opravy a údržba jinde neuvedené	40,0	2,9	37,1
Doprava	311,8	878,3	-566,5
Cestovní ruch	1 281,4	9,9	1 271,5
Stavební práce	0,0	0,0	0,0
Pojišťovací služby a penzijní financování	12,0	40,4	-28,4
Finanční služby	5,9	2,6	3,3
Poplatky za využívání	49,8	6,8	42,9

duševního vlastnictví jinde neuvedené			
Telekomunikační služby, služby v oblasti počítačů a informační služby	265,7	199,4	66,3
Ostatní podnikatelské služby	231,9	1 317,3	-1 085,4
Osobní, kulturní a rekreační služby	1,7	1,3	0,4
Výrobky a služby vládních institucí jinde neuvedené	51,8	0,0	51,8
Služby nezařazené	0,0	0,0	0,0
Služby celkem	2 286,9	2 490,7	-203,8

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Název společnosti	Výroba a produkty	Sídlo
Indičtí investoři v ČR		
Alok Industries	Textilní průmysl	Mileta - Hořice
APAG CoSyst	Elektronika a osvětlovací díly v automobilovém průmyslu	Kanoria Chemicals & Industries Ltd. koupila švýcarskou společnost APAG Holding, včetně dceřiné společnosti APAG Elektronik s.r.o. Pardubice
Cognizant Technology Solutions	IT služby	Praha
DINA - HITEX	Zdravotnický materiál	Bučovice
Genpact Czech	IT, firemní poradenství	Praha
Glenmark Pharmaceuticals Ltd.	Léčiva	Medicamenta - Praha

Infosys BPO	IT sektor, finančníctví a účetnictví	Brno
LEEL Electricals	Elektrotechnický průmysl	převzetí společností Luvata Czech, Janka Radotín - Praha
Motherson Sumi Systems Limited	Automobilový průmysl	MSSL Advanced Polymers s.r.o. (MSP CZE) - Pardubice
Pricol	Automobilový průmysl	Praha, vstup převzetím Ashok Piral Group/PMP PAL International (dříve PAL)
Spentex Industries Ltd.	Textilní průmysl	Schoeller - Litvínov
Varroc Group a Varroc Lighting Systems	Automobilový průmysl	vlastník novojičínského Autopalu
Cafe Coffee Day	Řetězec kaváren	Praha a další města
Zomato	Internetové služby	vstup převzetím internetového serveru Lunchtime

Čeští investoři, zastoupení českých firem a aktivní české firmy v Indii

Název společnosti	Výroba a produkty	Sídlo
Bonatrans India	Železniční kola a dvojkolí	Aurangabad
BTL	Zdravotnická technika	Dillí
ČKD Blansko India	Energetické strojírenství	Dillí
CATC	Výcvik leteckého a letištního personálu	Dillí
ComAp	Řídící jednotky pro energetiku	Dillí
Doosan Škoda Power	Parní turbíny, systémy a řešení	Gurgaon
Dormer Pramet	Destičkové řezné nástroje	Dillí
Eldis	Radary	Hyderabad

Gearspect	Měřicí přístroje na ozubená kola	Pune
FANS ASIA	Chladicí věže	Gurgaon
FERMAT Machinery	Obráběcí stroje	Bengaluru
Flying Academy	Výcvik pilotů	Gurgaon
Home Credit	Poskytování spotřebitelských půjček	Gurgaon
IWET	Čističky vody	Dillí
Lasvit	Světelné plastiky a dekorativní objekty ze skla	Gurgaon
Liko-S	Interiérové příčky	Bengaluru
MATEX PM	Výroba komponent pro automobilový průmysl, automatizace	Chennai
MOUNTING SOLAR-KIT PRIVATE LIMITED	Výroba a instalace kovových konstrukcí pro solární panely	Mumbai
Omnipol	Civilní a vojenská technika	Dillí
Papcel	Stroje pro papírenský průmysl	Hyderabad
Preciosa	Sklářství	Dillí
Ray Service	Kabelové svazky	Noida
Remdax Investment Management	Nemovitosti a investice	Cochin
Tajmac ZPS - divize Manurhin	Obráběcí stroje	Belgaum
Tatra Trucks	Nákladní automobily	Bengaluru
Technicoat	Aplikace konstrukčních plastů ve formě funkční povlaků	Pune
Starlife Food Supplement Pvt. Ltd.	Potravinové doplňky	Dillí

STROS ESQUIRE	Stavební a průmyslové výtahy	Vadodara
Škoda Auto India Pvt. Ltd.	Automobily	Pune, Aurangabad
UniControl Electronics Czech	Elektronická zařízení pro dopravní techniku	Bengaluru
Vítkovice India Power Pvt. Ltd.	Strojírenská výroba	Dillí
ZKL Bearings Pvt. Ltd.	Ložiska	Mumbai, Kolkata
Zetor Tractors	Traktory	Chandigarh

Tradiční výrobce čajů značky "Jemča" se sídlem v Jemnicích fungující v posledních letech pod názvem Tata Global Beverages Czech Republic (součást indického koncernu Tata Group) byl na začátku roku 2020 převzat českou společností Dr. Müller Pharma.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Uvedeny jsou pouze smlouvy ekonomicko-obchodního charakteru. Sukcese do bývalých československých smluv se uskutečnila v červnu roku 2001.

- Dohoda o spolupráci při mírovém využívání atomové energie (1970)
- Třetí dohoda o vědeckotechnické a průmyslové spolupráci (1974)
- Dohoda o zamezení dvojího zdanění (1986)
- Obchodní dohoda a Protokol o likvidaci zůstatku v nekonvertibilních rupiích (1993)
- Dohoda o letecké dopravě (2000)
- Dohoda o zamezení dvojího zdanění (1999)
- Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Indické republiky (2010)
- Program vědeckotechnické spolupráce mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Úřadem pro vědu a technologie Ministerstva vědy a technologie Indické republiky (2012)
- Smlouva o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Indickou republikou (2014) Správní ujednání k provádění Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Indickou republikou (2014)
- Dohoda o spolupráci mezi agenturami CzechInvest a Invest India (2013)

Poznámky:

Platnost Dohody mezi Českou republikou a Indickou republikou o podpoře a ochraně investic (z roku 1998) po vypovězení indickou stranou skončila dne 26. dubna 2017 (stejně jako k ní následně sjednaný protokol z roku 2011). Investice dosud realizované mezi oběma zeměmi jsou po skončení platnosti dohody po dobu dalších patnácti let tímto smluvním ujednáním nadále chráněny - tzv. sunset clause. Dohodu by měla v budoucnu nahradit sjednávaná dohoda o obchodu a investicích mezi EU a Indií.

Dohoda o letecké dopravě byla doplněna memorandem o uplatňování režimu Open Sky, díky němuž mohou obě země určit více leteckých přepravců pro zajištění spojení mezi Českem a Indií.

Na základě programu vědeckotechnické spolupráce byl v září 2018 podepsán nový pracovní plán, který umožní realizaci česko-indických projektů v letech 2019–2022 mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstvem vědy, techniky a technologie Indické republiky.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

V Indii realizuje projekty rozvojové spolupráce velmi omezený počet zemí a jejich počet se dále snižuje. Indie nepatří mezi prioritní země české rozvojové spolupráce.

Při rozvoji svých aktivit v Indii však mohou české firmy využít [Program B2B](#) České rozvojové agentury.

Dále mohou české firmy využít program [Záruka ZRS](#), který realizuje Českomoravská záruční a rozvojová banka poskytováním záruk za úvěry sloužící k financování investic v rozvojových zemích.

Aktivní je v Indii také několik českých nevládní organizací především na severu země (Brontosauři v Himálajích, Surya, Blueland), soukromé charitativní instituce (Česká katolická charita, Adra ČR) a firmy, které využívají jiných forem financování včetně fondů EU. Zmíněné organizace se zaměřují na vzdělávání a na pomoc příjmově slabším skupinám obyvatelstva.

Příležitosti v oblasti rozvojové spolupráce

Země se nachází uprostřed masivní vlny urbanizace. Každoročně se asi 10 milionů osob přesouvá do měst v důsledku hledání pracovních míst a příležitostí. Růst a rozvoj indického hospodářství je naprosto klíčový pro snižování globální chudoby. Přestože se mezi roky 2005–2010 podařilo 53 milionů Indů vymanit z chudoby, stále se v Indii 400 milionů obyvatel nachází pod hranicí chudoby, což tvoří třetinu z celosvětového počtu chudých. V Indii je možné nalézt mnoho rozdílů (genderové, společenské, regionální...), se kterými se země bude muset do budoucna vypořádat.

□ Sektor infrastruktury

Indie má vysokou potřebu investic do infrastruktury. Třetina venkovských obyvatel nemá přístup k silnicím průjezdným za každého počasí. Přístavy a letiště mají nedostatečnou kapacitu. Mnoho obyvatel je bez připojení k národní elektrické rozvodné síti, problém současně představují časté výpadky proudu. Průmyslová výroba, která by mohla potenciálně mnohem více přispívat k vytváření pracovních míst, zůstává relativně méně významnou součástí ekonomiky a podílí se pouze 17 % na tvorbě HDP. Masivní infrastrukturní potřeby Indie nemůžou být řešeny pouze prostřednictvím veřejných

investic. Strategie se proto musí zaměřit na zlepšení veřejných i soukromých investic do infrastruktury. Například v oblasti energetiky, která má zásadní význam pro hospodářský růst, bude muset být zvýšena spolehlivost výroby, přenosu a distribuce. Výrobní sektor, zejména malé a střední podniky, má zásadní význam na vytváření pracovních míst. Zásadní bude dále reforma pracovního práva a lepší přístup k půdě a financím. Indie provedla mnoho investic do vodohospodářské infrastruktury, nicméně mnoho dalších investic má stále před sebou.

□ Sektor vzdělávání

Podpora vyšší úrovně vzdělání a kvalifikace bude mít zásadní význam pro podporu prosperity v rychle se globalizujícím světě. Nicméně přestože základní vzdělání bylo z velké části univerzální, velká část studentů základní studium nedokončí. Méně než 10 % populace v produktivním věku má ukončené středoškolské vzdělání. Příliš mnoho absolventů středních škol nemá znalosti a dovednosti odpovídající dnešnímu měnícímu se trhu práce. Na podporu zlepšení kvality středních škol běží projekt MP Higher Education Quality Improvement. Více než 98 % indických dětí má nyní přístup k základní škole do 1 kilometru svého domova. Důraz je nyní kladen na zlepšení kvality výuky a udržení dětí ve škole. Výzvou je zajistit, aby více dětí mělo přístup ke středoškolskému vzdělání. Moderní je také duální vzdělávání, jež se nyní v Indii hojně rozšiřuje.

□ Sektor zdravotnictví

Zlepšení zdravotní péče je velmi důležité. Ačkoli se zlepšily indické zdravotní ukazatele, úmrtnost matek a dětí zůstává vysoká. V některých indických svazových státech je srovnatelná s tou v nejchudších zemích světa. Zejména to souvisí s výživou indických dětí, jejichž blaho určí rozsah indické tolik očekávané demografické dividendy. Odhaduje se, že je 2,2 milionu nových případů TBC v Indii ročně, což představuje čtvrtinu celosvětového problému. Problém řeší skrze národní TB control program, který diagnostikoval, léčil a zachránil milióny životů. Příležitostí pro rozvojovou spolupráci v Indii využili zástupci českého soukromého sektoru i za podpory Programu B2B České rozvojové agentury. V Indii realizovali své podnikatelské záměry v oblasti zpracovatelského průmyslu a zdravotnictví, zejména se zaměřením na přenos technologií v těchto sektorech.

Zdroj dat: [Světová banka](#)

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Motorem růstu indické ekonomiky není na rozdíl od jiných rychle rostoucích zemí export, ale domácí spotřeba. Indie tak dlouhodobě vykazuje hluboké záporné saldo na obchodním účtu platební bilance, které dosahuje kolem 100 miliard dolarů ročně. Výrazně vyšší objem dovozů do Indie přitom mimo jiné ukazuje, že světoví exportéři se na indickém trhu ve srovnání s domácí konkurencí velmi dobře prosazují. Naopak indické firmy mají na zahraničních trzích zřejmě nižší konkurenceschopnost nebo se zatím „spokojí“ s rychle rostoucí poptávkou v Indii, která je vydatně živěna hospodářským růstem. Rychle rostoucí indický trh je pro český export nepřehlédnutelnou příležitostí.

Podkapitoly:

5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)

5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

□ Automobilový průmysl

V uplynulém finančním roce (duben 2018 až březen 2019) dosáhla celková roční výroba všech vozidel v Indii 30 915 420. Indický trh je charakterizován drtivou převahou prodeje dvoukolových vozidel, osobní automobily mají na výrobě podíl 13,5 %. Zpomalení indické ekonomiky v roce 2019 se projevilo v prudkém propadu prodeje motorových vozidel v některých měsících, zejména ve třetím čtvrtletí. Nicméně dlouhodobý trend je optimistický a je charakterizován zvyšováním ročních prodejů. Odhaduje se, že do roku 2020 bude automobilový průmysl v Indii třetím největším na světě po Číně a USA. Vláda předpokládá, že počet ročně vyrobených osobních automobilů se do roku 2026 zvýší na trojnásobek: 9,4 milionu kusů. Indie nabízí českým výrobcům zajímavé příležitosti. Zvyšuje se koupěschopná poptávka, ale zároveň se tato poptávka postupně kultivuje směrem ke kvalitě odpovídající našim, evropským standardům. To často nutí indické podnikatele hledat v Evropě dodavatele, subdodavatele a nebo partnery s odpovídajícími technologiemi pro výrobní kooperaci. Automobilový průmysl je dlouhodobě tahounem českých exportů do Indie, nicméně potenciál pro další růst a pro další pronikání českých výrobců na indický trh tu bezpochyby stále je.

□ Civilní letecký průmysl

V roce 2018 zaznamenala Indie meziroční 18,6 procentní růst počtu cestujících přepravených leteckou dopravou, když celkový počet pasažérů činil téměř 139 milionů. Stávající vládní politika rozvoje letecké dopravy chce vytvořit takové podmínky, aby se počet letenek zvýšil na 300 milionů v roce 2022 a dokonce 500 milionů v roce 2027. Indie se celkovým počtem prodaných letenek řadí mezi deset největších trhů na světě a má vizi stát se součástí vedoucí trojice pomyslného žebříčku. Přitom již v roce 2017 se počtem objednaných letadel, který převýšil 1 000 kusů, stala Indie třetím největším trhem na světě. Zvyšující se poptávka po letecké dopravě se promítá i do potřeby rozšiřování letadlového parku včetně letadel s nižší přepravní kapacitou, která jsou vyráběna v Česku a hodí se pro provoz v odlehlých a těžko dostupných oblastech. Údržba a oprava letadel se musí provádět v zahraničí, protože domácí servisní kapacita není dostatečná. Příležitost uplatnit se v Indii mají české firmy v doprovodných službách, včetně školení pilotů a dispečerů letového provozu. V příštích čtyřech letech budou místní aerolinky podle odhadu věcně příslušného Ministerstva potřebovat přes 5 000 pilotů. Šanci mají rovněž dodavatelé radarů, technologií pro letiště, ale i leteckých dílů a včetně motorů pro letecký průmysl.

□ Důlní, těžební a ropný průmysl

Indie je třetím největším producentem uhlí na světě, a to po USA a Číně. Podle aktualizovaných údajů indické státní agentury „Geological Survey of India“ z dubna 2018 se indické zásoby uhlí odhadují na 319,020 mld. tun, čímž byl odhad oproti roku 2017 zvýšen o téměř 19 mld. tun a oproti roku 2006 o 227 mld. tun. Těžba plynu v posledním fiskálním roce zaznamenala mírný pokles, ve střednědobém horizontu však dle vládních prognóz dojde k nárůstu těžby i importu.

Hlavní příležitosti pro české firmy tkví v dodávkách strojů, strojních zařízení a vybavení pro těžbu (bagry, nakladače, nákladní vozy, cisterny, sklápěče, drtiče kamene, obalovací soupravy, důlní rypadla, válce a válcovací stroje). Konkrétní poptávka dále spočívá v bezdrátových komunikačních systémech pro horníky, v systémech pro sledování pohybu osob pod zemí, technologie vedoucí ke zvýšení bezpečnosti při těžbě, technologie na alternativní spalování metanu, hydrogenační extrakce uhlí, zplyňování uhlí, karbonizace či dodávky a výstavba mořských těžebních plošin (ropa, plyn). Potenciální příležitost tkví i v poptávce po nákladních automobilech v těžebním průmyslu. Povrchové doly poptávají monitory sesuvu svahů hlusiny na haldách, ale třeba i tzv. sprinklery, kropící systémy pro snížení prašnosti. Projekty zplyňování podzemních zásob hnědého uhlí včetně studií proveditelnosti jsou další z velkých příležitostí, kde uplatnit české technologie. Do budoucna lze očekávat komparativní výhodu českých technologií, jelikož Indie při dobývání uhelných zásob bude nucena z části přikročit k hlubinné těžbě, se kterou má Česká republika zkušenosti. V neposlední řadě, Indie představuje příležitost pro dodávky investičních celků v petrochemickém průmyslu, např. plynovody, ropovody či celé rafinerie.

□ Energetický průmysl

Indická vláda v roce 2018 zvýšila cíl, dle kterého si vytyčila instalaci výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů do roku 2022 z původních 175 GW na nových 225 GW. Udržuje si tak pozici jedné z nejperspektivnějších zemí světa v rozvoji energetiky.

Energetický průmysl lze co do kvantity příležitostí považovat za jeden z oborů s největším potenciálem v Indii. Mnoho dodávek však do Indie míří z Číny a příležitostí, kde se zákazník nerozhoduje podle ceny, ale podle kvality, je o poznání méně. Dle indického vládního prognostického ústavu Niti Aayog se do roku

2040 zvýší spotřeba energie trojnásobně. Zároveň ale Indie nedisponuje určitými zdroji energetických surovin (ropa, plyn), orientace na obnovitelné zdroje je proto masivní. Obecně lze shrnout příležitost v oboru pro všechny výrobky s nálepkou „energeticky úsporných“. Jedná se opravdu o celou škálu pro- duktů, které lze prezentovat jako energeticky šetrné: LED žárovky, „smart“ systémy domácích a industriálních osvětlení, dopravní prostředky, hromadná doprava, atd.

Při výrobě elektrické energie je patrná vysoká poptávka zejména po fotovoltaických produktech, např. solárních panelech, a to volně stojících, ale rovněž střešních, včetně těch na vlakových vagoncích. Stejně tak jsou poptávány fotovoltaické příslušenství a komponenty pro jejich finální montáž, ale i celé elektrárny včetně kombinovaných. Dále solární moduly a panely pro pohon vodních pump pro zavlažování. To představuje perspektivní obor pro výrobce velkých solárních parků, ale i malých jednotek typu veřejného osvětlení na solární pohon či off-grid systémů pohánějí spotřebiče domácností, škol či odlehlých vesnic. Jaderná energetika není předmětem veřejných tendrů, nicméně v říjnu 2010 si Indie předsevzala ambiciózní plán dosáhnout v roce 2030 kapacity jaderných elektráren 63 GW. 4 bloky o výkonu 700 MW jsou ve výstavbě a mnoho dalších je v přípravě. Příležitost pro Česko spočívá spíše ve výzkumu. Termální elektrárny jsou v Indii zastaralé a často funkční na sovětských systémech. Firmy vyrábějící efektivní turbíny, chladicí věže či technologie na odsíření zaznamenávají poptávku po jejich výrobcích, ačkoli v některých případech Indie od výstavby nových termálních bloků upouští.

Velké vodní díla i malé hydroelektrárny doplácí na zdlouhavý a byrokratický schvalovací proces, nicméně turbíny patří mezi další poptávané produkty. Příležitost představují i „větrná pole“, jejichž rozvoj je v Indii velký. Kromě vlastních

větrníků se jedná i související produkty typu měřících zařízení. Příležitosti v Indii mají i firmy z oblasti distribuce elektrické energie. Sloupy vedení, elektrokeramika, ale také tzv. „Smart Grids“ patří mezi nejpoptávanější. V oblasti plynu má Indie zájem o chytrá měřidla plynu, software či příslušenství v podobě handsetů pro odečty.

□ Chemický průmysl

Podle nových analýz společnosti Tata by měla výroba chemikálií v Indii do roku 2022 díky průměrnému 9% růstu překročit hranici 300 mld. USD ze současných 163 mld. USD. Indický chemický průmysl je v současnosti 4. největší v Asii a 6. na světě (po USA, Německu, Číně, Japonsku a Koreji). I díky velmi nízké průměrné spotřebě domácí poptávky představuje chemický průmysl významný potenciál pro zahraniční investory a dovozce i s ohledem na relativně nízké zatížení cly. Odborníky z oblasti chemického průmyslu je očekáván zejména nárůst spotřeby léčiv a s rozvojem intenzivního zemědělství také používání chemických hnojiv a agrochemických produktů. V českém vývozu se tradičně prosazují některé chemikálie, které jsou určené pro další průmyslové zpracování, například v elektrotechnickém průmyslu.

□ ICT

Indie je ICT velmocí a bilance obchodu s ICT produkty to jen potvrzuje. Příležitost pro české firmy spočívá zejména ve spolupráci v oblasti e-commerce, start-upů či „netradičních“ odvětví typu monitoringu reliéfu s propočty založenými na souřadnicích GPS. Stále větší význam je přikládán oblasti kybernetické bezpečnosti, jelikož Indie představuje významnou cílovou skupinu, ale i významnou studnici talentů a zdrojů v oblasti kybernetické ochrany. Zdravotnická střediska a nemocnice vyžadují speciální software pro obsluhu svých zařízení. Další oblastí, kde lze spatřit příležitost pro český ICT sektor jsou řídicí infrastrukturní systémy, zejména pokud jde o leteckou či železniční dopravu či pro koncepty tzv. „chytrých měst“, kde Indie poptává chytrá řešení. Vláda Indie vyhlásila program na jejich podporu a cíleně podporuje více než 100 z nich s cílem automatizace, digitalizace a zefektivnění městských služeb a činností, včetně městské hromadné dopravy, odpad. hospodářství, parkování, energetických úspor, fungování veřejné správy a komunikační platformy při styku s veřejností. Příležitostí pro české firmy představuje i vývoj her a filmový průmysl. Vláda slibuje také zavedení vysokorychlostního internetu do každé vesnice, což znamená příležitost pro výrobce datových a optických kabelů. Perspektivní jsou i služby spojené se vzdáleným přístupem a datovými uložišti či datovými centry. Příležitosti v Indii naleznou i dodavatelé virtuálních trenažerů různých druhů (armáda, civilní letectví).

□ Kovozpracovatelský průmysl

Indie patří dlouhodobě k největším dovozcům oceli na světě a ročně dováží až 2 mil tun oceli. Mimo jiné se do Indie dováží významné množství nástrojové oceli. Indická vláda v tomto směru projevila zájem o transfer českých technologií výroby nástrojové oceli. S úspěchem se na indickém trhu prosazovaly v uplynulém období například české vývozy ocelových nádob na plyn nebo spojovacích kovových prvků. Uplatnění přitom v příštích letech mohou na indickém trhu hledat i dodavatelé investičních celků, strojních zařízení, technologií a služeb pro ocelářství a metalurgii. Podle Ministerstva oceli Indie by se měla spotřeba oceli v přepočtu na obyvatele v Indii v letech 2030–2031 zvýšit na 160 kg. Podle analýzy publikované příslušným ministerstvem si zvýšení výrobních možností oceláren na 300 mil. tun vyžádá investice přibližně 128 mld. USD. Z toho 22 mld. USD připadne na dovážené stroje a strojní zařízení. K tomu je třeba přičíst 0,5 mld. USD ročně na dovoz náhradních dílů.

□ Obranný průmysl

Indie je největším dovozcem zbraní na světě. Ve fiskálním roce 2018-2019 se Indie zařadila do pětice zemí s nejvyššími ročními výdaji na obranu. Meziročně se armádní rozpočet zvýšil v roce 2019-2020 o 6,9 % na 44,8 mld. USD. Odhaduje se, že více než polovinu zbraní a zbraňových systémů dodaly v posledních letech zahraniční výrobci. Příležitost k uplatnění

mají špičkové české technologie, které se prosazují celosvětově – například radiolokátory. Stejně tak mají šanci české firmy s nabídkou modernizace techniky ruské provenience. Politické ambice Indie a situace na severních hranicích vytvářejí tlak na posilování bojeschopnosti a tím i na vyšší výdaje na nákup techniky. Indická vláda do značné míry liberalizovala příliv přímých zahraničních investic do domácího obranného průmyslu a zrychlila vydávání povolení na zbrojní výrobu soukromým firmám s cílem umožnit vytváření společných podniků se zahraničními partnery. Smyslem je podpořit přísun moderních zahraničních technologií a zajistit si bezpečnější přísun dodávek obranné techniky tím, že se bude vyrábět přímo v Indii. Nákupní politika upřednostňuje mezinárodní výrobní spolupráci před dovozy a byla upravena v souladu s vládní iniciativou Make in India. Celá řada indických, především soukromých a v mnoha případech kapitálově silných firem vidí v tomto oboru příležitosti a je připravena se zahraničními partnery zakládat společné podniky a spolupracovat na bázi technologické kooperace.

□ Sklářský a keramický průmysl

Zvyšování životní úrovně a rostoucí počet zákazníků ve střední příjmové třídě vytvářejí dodatečnou poptávku po kvalitnějších dekorativních výrobcích ze skla. Indiští zákazníci vyhledávají tradiční vzory, ale také moderní designové kusy. České sklářské firmy přitom věnují indickému trhu tradičně velkou pozornost. Dlouhodobě se zde prosazují skleněné komponenty používané na oděvech a nabízena je i skleněná bižuterie pocházející z českých skláren. Výstavba reprezentativních rezidenčních komplexů, nákupních center, luxusních hotelů a nových letištních hal dává prostor pro velkoprostorové sklářské instalace, jež české firmy dokázaly v mnoha případech úspěšně realizovat. Zájem je o tradiční i moderní skleněná svítidla a čeští exportéři této poptávce vycházejí vstříc. V posledních letech se mimo jiné posílila přítomnost českých firem na indickém trhu. České sklářské společnosti zde založily své pobočky a ve spolupráci s indickými partnery se prezentují ve stálých prodejních prostorách.

□ Služby

V oblasti finančních služeb je česká přítomnost na indickém trhu díky realizované investici poměrně zřetelná. K dalším perspektivním oblastem služeb, kde se české firmy mohou uplatnit, patří zejména cestovní ruch a dopravní služby, zejména v letectví. Velký potenciál má i školství, pokud jde o přijímání indických studentů na české vysoké školy. Indii patří jedno z předních míst v počtu studentů vysílaných ke studiu do zahraničí (tradičně do Velké Británie, ale nově také ve velké míře do USA, Kanady, Austrálie atd.). Česko nabízí indickým studentům studium v angličtině, zejména pokud jde o lékařství, chemii, zemědělství, ekonomii a technické obory. Poptávky po službách byly rovněž registrovány v oblasti architektury či PR a mediálních služeb.

□ Strojírenský průmysl

České strojírenství má v Indii vynikající pověst a díky dobrým zkušenostem Indové českým strojům obecně důvěřují. Oceňují jejich kvalitu a také robustnost, protože české stroje snesou horší zacházení v obtížných klimatických podmínkách. Indický zákazník je velmi citlivý na cenu a české stroje pro něho představují zajímavou kombinaci kvality a ceny. Indický průmysl se podílí 17 % na tvorbě HDP země. Vládní iniciativa Make in India má mj. ambiciózní cíl do roku 2022 průmyslovou produkci zvýšit až na 25 % a nahradit tak velký objem dovozů domácí produkcí. Podpora rozvoje domácího průmyslu se projevuje mj. tím, že zahraniční dodavatelé, kteří jsou připraveni technologicky spolupracovat s indickými průmyslovými podniky a alespoň částečně dodávanou produkci vyrábět v Indii, jsou při zadávání velkých zakázek preferováni. Současně se mohou státní a soukromé podniky opřít o vládní podporu v oblasti nákupu strojního zařízení v rámci iniciativy Make in India. Některé české strojírenské společnosti vycházejí této vládní iniciativě vstříc a v posledních letech začaly vyrábět alespoň částečně přímo v Indii s tím, že klíčové komponenty jsou dodávány z Česka. Výhodou je nejen levná pracovní síla a zkrácení vzdálenosti k zákazníkům, ale i možnost lokálního outsourcingu a překonávání některých celních překážek.

□ Textilní a obuvnický průmysl

Perspektivy textilního průmyslu jsou s ohledem na výrobní schopnosti Indie omezené. Existují ale „skuliny“ na trhu, které představují možnosti uplatnění, zejména u technologicky vyspělých produktů. Těmi jsou myšleny zejména nanotextilie, včetně speciálních, určených pro zdravotnický průmysl. Dodavatelské možnosti rovněž existují v technických a průmyslových textilích, dále dodávky pro automobilový průmysl ve formě polstrování, výplní, koberců. Perspektivní jsou i ochranné oděvy, pracovní oděvy či oděvy pro personál. Mezi speciální produkty, po kterých je evidována poptávka dále náleží nehořlavé záclony, ložní prádlo či vybavení pro hotely. V segmentu nejkvalitnějších látek hledají indické společnosti dodavatele s konkurenceschopnější cenou než od tradičních italských partnerů, ačkoli se nejedná o významné množství.

□ Vodohospodářský a odpadní průmysl

V Indii existují různé vládní podpůrné programy s alokací cca 2 mld. €, které jsou zaměřeny na oblast vodohospodářství a související sektory (např. Čistá Ganga, Čistá Indie a Chytrá města), stále větší roli v tomto oboru však hraje iniciativa Evropské komise s cílem podpořit společnosti členských států Evropské Unie ve snadnějším přístupu na indický trh. Největší potenciál skýtají příležitosti v oblasti zavlažování solárně poháněnými pumpami, mikrozavlažování, protipovodňová ochrana, dále služby spojené s udržením kvality podzemních vod, dále odborné studie týkající se zásob vody. Znečištění vodních toků a způsob úprav jejich vod stejně jako odpadních vod představuje další významnou oblast, na které mohou participovat české společnosti (mobilní úpravní vody, mobilní zařízení na čištění a desalinaci vody, stacionární čistírny odpadních vod, zařízení na zamezení ztrát vody při distribuci, technologie vedoucí k šetrnějšímu využití vody, a to na spotřebitelské i průmyslové úrovni). Všechny uvedené podoblasti pak mají z hlediska příležitostí společného jmenovatele – software, sběr, vyhodnocení dat, vzdělávání a budování kapacit a v neposlední řadě výzkum, vývoj a transfer technologií v oblasti vodohospodářství.

Co se týče odpadového hospodářství, Indie stále představuje velký nevyužitý potenciál. Jsou to zejména projekty na spalování komunálního odpadu a využití tepla a elektřiny takto získané. Perspektivní jsou rovněž technologie vedoucí k snížení emisí, znečištění ovzduší, prevence i následující opatření, včetně měřících zařízení a software.

□ Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Zdravotnictví má v Indii rozdílnou úroveň a příležitosti pro firmy ze zdravotnictví a farmaceutiky představují jak státní, tak soukromé, ale i další instituce (např. armáda). Maje na paměti silnou pozici Indie ve výrobě generik i alternativní medicíny (Ajurvěda, bylinné přípravky), potenciál představují léky, které si Indie zatím neumí sama vyrobit. Další kapitolou je zdravotnické zařízení a vybavení pro nemocnice (existují i řetězce s celoindickou působností a obrovským nákupním potenciálem), které poptávají lékařské přístroje. Významnou příležitost dále představují stlačené plyny v láhvích používané ve zdravotnictví.

□ Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství v Indii zaměstnává téměř polovinu ekonomicky aktivního obyvatelstva. Vláda podporuje rozvoj organického zemědělství a snaží se tak přispět ke snížení objemu používaných chemických hnojiv. Velkým problémem je zajištění zavlažování rozsáhlých ploch při racionálním využívání vodních zdrojů. Nicméně se postupně daří ve vyšší míře používat moderní mechanizaci, zvyšovat výnosy na hektar a minimalizovat ztráty. Šanci tak mají dodavatelé moderních technologií do zemědělství.

Potravinářství se může díky rostoucímu počtu obyvatelstva opřít o zvyšování poptávky. Zlepšující se životní úroveň se promítá do změny spotřebitelských vzorců a větší šanci tak mají stále více západní potraviny, například cereálie. Se

změnou životního stylu souvisí i rostoucí obliba chovu domácích zvířat, psů a koček. Významně vzrostl v posledních letech vývoz krmiva pro psy a kočky z EU do Indie. Zájem je v Indii také o kvalitní bílý mák, který se pěstuje v Česku. Indie dováží celou řadu zemědělských komodit, včetně například jablek, obilí a luštěnin.

Z hlediska českých vývozních položek v potravinářství je jistě zajímavé například pivo, které v Indii patří k nejoblíbenějším alkoholickým nápojům. Indické pivovary produkují pivo „mild“ (4–5 % alkoholu) a ve větší míře pak piva „strong“ (6–8 % alkoholu), které se prodává často v lahvích o objemu 650 ml. Clo na dovoz piva a ostatních alkoholických nápojů je velmi vysoké, což je jeden z důvodů, proč velké nadnárodní pivovarnické skupiny mají pivovary přímo v Indii. Potenciál prodeje českého piva v Indii je velký, neboť existuje poměrně slušné povědomí o Česku jako pivní velmoci. Velkou šanci uspět na indickém trhu mají čeští pěstitelé chmelu a úspěchy zde zaznamenali i dodavatelé technologií a služeb do pivovarů a minipivovarů.

□ Zpracovatelský průmysl

Konkrétně jde především o dřevozpracující a papírenský průmysl. Dřevo jako surovina má v Indii stále mnohem širší uplatnění než v průmyslově vyspělých zemích. Je důležitým materiálem v celé řadě oborů od výroby nábytku až po stavebnictví. Zpracování dřeva má vazbu i na papírenský průmysl, který má před sebou velmi dobrou perspektivu, protože spotřeba papíru na obyvatele je v Indii hluboce pod průměrem vyspělejších zemí. Šanci uspět však mají i firmy s technologiemi využití dalších zdrojů při zpracování, zejména odpadních částí z cukrové třtiny (melasa) či sklizně rýže.

□ Železniční a kolejová doprava

Indie zažívá „boom“ železniční a městské kolejové dopravy. Rozvoj infrastruktury se týká vyhrazení speciálních koridorů pro nákladní železniční dopravu a s tím spojené projekty na výstavbu. Probíhá rovněž intenzivní elektrifikace a výstavby dvou paralelních kolejových tratí namísto sólových. Poptávka je dále po výstavbě/přestavbě nádraží. Projekty tramvajové dopravy jsou ve fázi studii proveditelnosti v Dillí, které jsou poptávány municipálními orgány. Rozvoj metra v Indii je obrovský a téměř každý měsíc je v některém z indických měst otevřena celá či část linky metra. Z infrastrukturního hlediska to znamená příležitost nejen pro dodavatele tratí, elektronického a zabezpečovacího zařízení, signalizačního a komunikačních technologií, ale i celých souprav či jejich částí. Opakovaně je registrován zájem po automatických bezpečnostních dveřích na nástupištích. Velký potenciál mají dále turnikety, prodejní a výdejové stroje na lístky či žetony. Kamerové a CCTV systémy patří mezi další často poptávané zakázky.

Indické železnice jsou 3. největší zaměstnavatel na světě, mají 4. nejdelší síť na světě a zastaralou infrastrukturu, která zoufale potřebuje obnovu. V souvislosti s růstem střední třídy a potřebě se přepravovat, pak představuje železniční doprava významný potenciál, představující příležitost pro české exportéry. Poptávka po kolejnicích patří mezi nejhmatatelnější. Obdobně jako u městských kolejových systémů, telekomunikační, signalizační, zabezpečovací a elektronické systémy tvoří páteř příležitostí v infrastruktuře, společně s projekčními pracemi inženýrských železničních firem. Indická železnice prochází obdobím velkého růstu. Vysokorychlostní železnice jsou plánovány na několika trasách včetně koridoru Dillí–Agra. Mezi Mumbáí a Ahmedabádem se staví další vysokorychlostní trať.

V rámci kolejových vozidel se pak jedná jak o nákup nových, tak modernizaci stávajících vozů a lokomotiv. Konkrétní vybavení s největšími příležitostmi představují světla a technologie do mlhy, sedačky, automatické dveře, detektory vadných kolejnic, sací systémy toalet, kvalitní lité podlahy, interiéry a mnoho dalších komponentů, jejichž funkce se dají shrnout do 4 oblastí: zvýšení bezpečnosti, zvýšení komfortu, zvýšení přepravní kapacity a zvýšení přepravní rychlosti. Určitá poptávka byla zaznamenána na přestavbu lokomotiv na tzv. dual-fuel pohon (diesel a CNG). Brzdové systémy jsou poptávány napřímo i jakou součástí subdodávek, ačkoli často v počtu, který je splnitelný pouze minimem uchazečů. Z indické strany začíná být zřetelný i zájem o výzkum a vývoj v oblasti železnice a také ve výměně zkušeností, získání

know-how a navázání spolupráce na poli inovací. Trakce, trakční pohony a lokomotivy jsou předmětem velkého zájmu mnoha subjektů.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8406 – Parní turbíny
	HS 8411 – Proudové motory, turbovrtulové pohony a ost. plynové turbíny
	HS 8402 – Parní kotle zvané „na přehřátou vodu“
	HS 8410 – Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
	HS 8481 – Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.
Chemický průmysl	HS 4702 – Chemická dřevná buničina, druhů pro rozpouštění
	HS 2808 – Kyselina dusičná, směs kyseliny sírové a dusičné
	HS 2916 – Nenasycené acyklické a cyklické monokarboxylové kyseliny
	HS 3102 – Minerální nebo chemická hnojiva dusíkatá
	HS 3103 – Minerální nebo chemická hnojiva fosforečná
	HS 3809 – Přípravky k úpravě povrchu, k apretování, přípravky k urychlení barvení ap.
	HS 3823 – Technické monokarboxylové mastné kyseliny; kyselé oleje z rafinace; technické mastné alkoholy

Strojírenský průmysl	HS 8426 – Lodní otočné sloupové jeřáby; mobilní zdvihací rámy, zdvižné obkročné vozíky, aj. vozíky
	HS 8428 – Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
	HS 8429 – Samohybné buldozery, stroje na vyrovnávání terénu, rypadla, ap. s pohonem
	HS 8455 – Stolice tratě válcovací válce pro ně
	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí, stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Obráběcí stroje pro vrtání, vyvrtávání, frézování ap., ne soustruhy
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 9999 – Těžební zařízení
	HS 2711 – Ropné plyny a jiné plynné uhlovodíky
	HS 2709 – Minerální oleje a oleje ze živočišných nerostů, surové
ICT	HS 8537 – Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a základny pro el. ovládání
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 3003 – Léky (kromě zboží čísel 3002, 3005 nebo 3006) sestávající ze dvou nebo více složek smíchaných k terapeutickým nebo profylaktickým účelům, které nejsou v odměřených dávkách nebo upravené ve formě nebo v balení pro drobný prodej
	HS 3005 – Vata, gáza, obinadla a podobné výrobky (například obvazy, náplasti, zábaly), impregnované nebo potažené farmaceutickými látkami nebo upravené ve formě nebo v balení pro drobný prodej k léčebným a chirurgickým účelům a pro účely zubního nebo veterinárního lékařství

Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 0105 – Drůbež
	HS 1001 – Pšenice
	HS 1004 – Oves
	HS 1210 – Chmelové šišťice, čerstvé, sušené ap.; lupulin
	HS 1207 – Ost. olejnatá semena a olejnaté plody, též drcené
	HS 0808 – Jablka, hrušky a kdoule, čerstvé
	HS 2309 – Přípravky používané k výživě zvířat
	HS 8432 – Stroje a přístroje pro zemědělství, zahradnictví nebo lesnictví, k přípravě nebo obdělávání půdy; válce na úpravu trávníků nebo sportovních ploch
Obranný průmysl	HS 8710 – Tanky a jiná bojová obrněná vozidla, motorová
	HS 9301 – Vojenské zbraně, jiné než revolvery, pistole a zbraně čísla 9307
	HS 9302 – Revolvery a pistole, jiné než čísel 9303 nebo 9304
Vodohospodářský a odpadní průmysl	HS 8413 – Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny
	HS 8421 – Odstředivky, odstředivé ždímačky; stroje k filtrování, čištění kapalin nebo plynů
	CPA 37 – Služby související s odpadními vodami

Sklářský a keramický průmysl	HS 7013 – Stolní, kuchyňské, toaletní, kancelářské skleněné výrobky, pro výzdobu aj. účely
	HS 7018 – Skleněné korálky, imitace perel, imitace drahokamů ap. zboží ze skla, jn. než bižuterie
	HS 9405 – Svítidla a osvětlovací zařízení, včetně reflektorů a světlometů
Zpracovatelský průmysl	HS 2713 – Ropný koks, ropné živice a ost. zbytky minerálních olejů nebo olejů ze živichých nerostů
	HS 4408 – Listy na dýchování, překližky, ap., rozřezané, krájené nebo loupané ap., <6 mm
	HS 4702 – Chemická dřevná buničina, druhů pro rozpouštění
	HS 4806 – Rostlinný pergamen, nepromastitelné papíry, pauzovací papíry aj.
	HS 4812 – Filtrační bloky a desky z papíroviny
	HS 4907 – Nepoužité poštovní ap. známky; akcie, dluhopisy ap. cenné papíry
Textilní a obuvnický průmysl	HS 5407 – Tkaniny z příze z hedvábí syntetického
	HS 5509 – Příze z vláken střížových chemických
	HS 5607 – Motouzy, šňůry, provazy a lana, splétané, impregnované, potažené ap. kaučukem nebo plasty
Automobilový průmysl	HS 8703 – Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8702 – Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8706 – Podvozky (chassis) vybavené motorem, pro motorová vozidla čísel 8701 až 8705

Železniční a kolejová doprava	HS 8601 – Lokomotivy a malé posunovací, závislé na vnějším zdroji proudu nebo akumulátorové
	HS 8606 – Železniční nebo tramvajové nákladní vozy a vagony, bez vlastního pohonu
Civilní letecký průmysl	HS 8802 – Ost. letadla (například vrtulníky, letouny); kosmické lodě
	HS 8526 – Přístr. radiolok. ap., radiové, pro řízení dálkové
	HS 8411 – Proudové motory, turbovrtulové pohony a ost. plynové turbíny
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7214 – Ost. tyče a pruty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7227 – Tyče a pruty, válcované za tepla, v nepravidelně navinutých svitcích, z ost. legované oceli
	HS 7228 – Ost. tyče a pruty z ost. legované oceli
	HS 7305 – Ost. trouby a trubky > 406,4 mm, ze železa nebo oceli
	HS 7311 – Nádoby na stlačený nebo zkapalněný plyn, ze železa nebo oceli
Služby	CPA 85.42 – Služby v oblasti terciárního vzdělávání
	CPA 55 – Ubytovací služby
	CPA 64 – Finanční služby, kromě pojišťovnictví a penzijního financování

Analýzu nejperspektivnějších exportních položek najdete také v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](http://www.businessinfo.cz/mop).

Exportní financování

EGAP v Indii v minulých deseti letech pojistil 37 případů v hodnotě 38,7 miliardy korun. S podporou pojištění od EGAP firmy nejčastěji vyvážely strojní zařízení pro speciální průmyslová odvětví. Indie je dlouhodobě politicky i ekonomicky stabilní zemí se značným potenciálem pro české vývozce. Klienti EGAP sice využívají především pojištění bankovních záruk vystavených v souvislosti se získáním či plněním smlouvy o vývozu českým vývozcem, nicméně pojistit lze i platební rizika významných indických bank.

Investice

S liberalizací investičních pravidel se v Indii otevírá prostor pro investiční projekty českých firem. První velkou českou investicí v Indii je výstavba a vybavení závodu na výrobu automobilů Škoda v Aurangabádu ve státě Maharáštra. V polovině roku 2018 společnost Škoda Auto oznámila, že přebírá vedení výrobních a obchodních aktivit koncernu Volkswagen v Indii a do výroby, vývoje automobilů a do rozšiřování obchodní sítě bude v následujících letech investovat 1 mld. eur. V dubnu 2016 byl v Aurangabádu slavnostně otevřen závod společnosti Bonatrans na výrobu železničních kol a dvukolů. V roce 2017 vyrobil první stroje (dlouhotočné automaty) ve společném podniku v Indii Tajmac ZPS. Do Indie však směřují i investice středních firem, jako například výrobce interiérových přiček LIKO-S.

Z hlediska počtu vytvořených pracovních míst je největším investičním projektem v Indii založení dceřiné společnosti HomeCredit ze skupiny PPF, která rozšiřuje svůj podíl na trhu a svou síť poboček pokrývá rozsáhlé území Indie.

Podíl českých investic v Indii tak postupně roste. Na celkových přímých zahraničních investicích Indie je ovšem zatím nepatrný. Řada českých firem si však uvědomuje, že investicím do výrobního závodu v Indii může překonat řadu dovozních bariér. Indický trh je velmi uzavřený a obtížně přístupný.

Některé české firmy se na komplikovaném indickém trhu prosazují ve spolupráci se indickými partnery v rámci společných podniků, do nichž vkládají technologie a know-how, přičemž indický partner nabízí vybudované zázemí, distribuční síť, znalosti místních specifik a kapitál. Z hlediska zajímavých odvětví je vidět velký zájem o solární elektrárny. Velký potenciál však má i zemědělství a potravinářství, které je předmětem zájmu zahraničních investorů. Indiští podnikatelé mají velký zájem o spolupráci formou transferu technologií ve strojírenství, obranném a leteckém průmyslu. V obranném průmyslu se mění vládní politika a příležitost mají velké indické společnosti, které dlouho čekaly na příslušné licence na výrobu zbraní a zbraňových systémů. Trvá zájem zahraničních investorů o automobilový průmysl, který se opírá mimo jiné o rostoucí kupní sílu a obnovený růst prodeje osobních automobilů v posledních letech.

Státní sektor má v Indii stále velký podíl na domácí ekonomice a indicí vláda postupně některé státní společnosti privatizuje. Lze očekávat investiční příležitosti v řadě odvětví, kde dosud dominovalo státní vlastnictví, jako například v bankovníctví nebo v obranném průmyslu.

S cílem lákat zahraniční investory do Indie zpracovala vládní agentura na podporu investic [Invest India](#) přehled perspektivních sektorů v Indii a dále hodnocení snadnosti podnikání v jednotlivých svazových státech Indie.

5.2 Kalendář akcí

Název akce	Stručný popis	Termín
Účast na veletrhu SATTE	Prezentace České republiky jako	leden

	příjezdové destinace na významném veletrhu cestovního ruchu v Dillí	
Účast českých firem na veletrhu DEFEXPO	Ve spolupráci s MO ČR a s agenturou CzechTrade, DEFEXPO veletrh obranného průmyslu, Lucknow, únor 2020	únor
Podnikatelské fórum se zeměmi střední a východní Evropy	Prezentace obchodních a investičních příležitostí v rámci česko-indických vztahů na podnikatelském fóru pořádaném Obchodní a průmyslovou komorou MIICCIA.	únor
Prezentace českého vysokého školství a ČR jako turistické destinace	Účast velvyslanectví formou výstavního stánku na veletrhu pořádaném nadací „CD Foundation“	únor
Zajištění české prezentace na IESS	Prezentaci českého strojírenství na veletrhu IESS v Coimbatore ve spolupráci CzechTrade s podporou MPO ČR a velvyslanectví	březen
Prezentace českých potravinářských technologií	Prezentace českých firem dodávajících potravinářské technologie ve spolupráci s MZe ČR a agenturou CzechTrade	listopad
Oborová mise do Indie zaměřená na odpadové hospodářství a úpravu vody	Podnikatelská mise se zaměřením na oblast odpadového hospodářství a úpravy vody v Dillí	druhé pololetí
Prezentační akce společně s Honorárním konzulátem Čennai	Společné akce v Čennai s cílem podpory spolupráce v energetickém sektoru, obranném průmyslu, cestovním ruchu, v oblasti vodních sportů či ochraně kulturních památek	druhé pololetí
Prezentace českých kosmických technologií	Zajištění podnikatelské mise a účasti na veletrhu „Bengaluru Space Expo“ ve spolupráci s MD ČR, Czech Space Alliance a agenturou CzechTrade	druhé pololetí
Účast českých firem na veletrhu ACETECH	CzechTrade zajistí prezentaci českých firem na stavebním veletrhu ACETECH ve dnech 23.- 25. 10. 2020 v Mumbaí	říjen

Prezentace českých důlních společností na veletrhu v Kolkatě	Podpora podnikatelských aktivit českých firem z těžařského sektoru v rámci plánovaného veletrhu	říjen
Zapojení českých podnikatelských subjektů do programu B2B ČRA	Propagace programu rozvojové spolupráce B2B vyhlášeného ČRA v Indii a v přiakreditovaných zemích. Spolupráce s ČRA a MZV na výběru a na monitorování realizace programu	leden – říjen
Implementace plánu Programu vědecko-technické spolupráce	Po vyhodnocení projektových návrhů – pokračování podpory subjektům na obou stranách s cílem propojovat české a indické subjekty se zájmem o spolupráci	leden – říjen
India Europe 29 Business Forum	Ve spolupráci s českými firmami - zajištění účasti ČR na každoročním podnikatelském fóru, které se koná pod záštitou Ministerstva zahraničních věcí Indie	druhé pololetí
Bengal Global Business Summit 2020	Účast na stěžejním podnikatelském fóru ve svazovém státě Západní Bengálsko a zajištění podpory českým firmám	druhé pololetí
EHEF (European Higher Education Fair)	Prezentace českého vysokého školství v rámci virtuálního veletrhu pořádaného Delegací EU v Dillí	druhé pololetí
Prezentace studijních příležitostí v ČR	Seminář pořádaný velvyslanectví v prostorách zastupitelského úřadu ve spolupráci s českými vysokými školami	druhé pololetí

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Platí zde stejné zásady pro úspěšný vstup na trh, jako v jiných rozvojových zemích. Velmi důležitá je správná volba spolehlivého a schopného místního obchodního zástupce či obchodního partnera. Vyplatí se investovat finanční prostředky do průzkumu trhu a stojí za zvážení využít na začátku služeb konzultantské firmy nebo se opřít o zkušenosti a zázemí místní firmy.

Firmy, které nově vstupují na indický trh, mohou konzultovat své záměry s obchodně-ekonomickým úsekem Velvyslanectví ČR v Dillí a se zahraničními kanceláři agentury CzechTrade v Mumbai a v Bengaluru. Přičemž v Bengaluru byl v roce 2017 otevřen Český podnikatelský inkubátor nabízející základní administrativní zázemí za přijatelných podmínek v prostorách, kde působí Czech Trade a kde mohou české firmy mezi sebou sdílet své poznatky z působení v Indii.

Indie představuje jeden z největších trhů světa. Ročně vytvoří podle statistiky MMF a Světové banky 6. respektive 7. největší hrubý domácí produkt na světě. Podnikání v Indii však pro evropské firmy není snadné. Na jedné straně je místní trh lákavý kvůli velké poptávce, která navíc každoročně dynamicky roste. Na druhé straně je tento trh chráněn bariérou cel, administrativních překážek, kulturních odlišností a zvyklostí. Je nutné se připravit na ostrou cenovou konkurenci v tržních segmentech s nižší technologickou náročností, oblastech nenáročných na know-how. Zde je nutné čelit místní konkurenci, jejíž výhodou je levná pracovní síla.

Obchodování s pomocí místních zástupců je obvyklé a mnohdy nevyhnutelné. V každém případě je třeba dobře zvážit rozsah pravomocí obchodního zástupce včetně územního rozsahu působnosti. Vzhledem k rozlehlosti teritoria je někdy vhodné mít více obchodních zástupců. Nelze doporučit automatické udělování neomezeného výhradního zastoupení. V praxi se osvědčilo zastupování formou "ad hoc" s omezenou platností a možným prodloužením smlouvy v závislosti na výsledcích zástupce. Nedoporučuje se uzavírat smlouvy za pevný plat, který není vázán na výsledky.

Pro usnadnění podnikání v Indii byl vládou zřízen portál pro podnikatele, který funguje jako průvodce v problematice získávání nejrůznějších povolení.

Indický oficiální portál pro [G2B „eBiz“](#).

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Vstup na indický trh rozhodně není jednoduchý. Je to dáno jeho velikostí, odlišnou podnikatelskou kulturou a mnoha dalšími faktory, včetně náročných byrokratických procedur. Vláda systematicky usiluje o zlepšování podnikatelského prostředí v Indii a dostalo se jí v tomto směru zadostiučinění ve zprávě Světové banky "Doing Business" pro rok 2018, 2019 a 2020, podle nichž si Indie polepšila oproti předchozímu hodnocení o 30, o 23 respektive o 14 míst a posunula se na 100. místo, poté na 77. místo a následně na 63. místo v žebříčku 190 zemí.

Indie také patří mezi země s poměrně vysokým indexem vnímání korupce (80. místo podle zprávy Transparency International pro rok 2019). Je nutné počítat s nejrůznějšími administrativními průtahy při vyřizování různých povolení.

Podle průzkumu Světové banky je průměrná doba nutná k uzavření kontraktu v Indii 425 dnů (pro srovnání Singapur 69 dnů, Čína 241 dnů). České firmy, které na indickém trhu již působí, mají se zdoluhavým jednáním při uzavírání kontraktů značné zkušenosti. Pro eliminaci nebo minimalizaci rizik, problémů a komplikací je nutné se velmi důkladně věnovat přípravě před uzavíráním smluv. Ve zmiňovaném hodnocení Světové banky ("Doing Business") patří soudní vymahatelnost smluv v obchodním styku mezi nejhůře hodnocené oblasti (spolu se získáváním stavebních povolení a s placením daní). Ústní sliby nepředstavují záruku pozdějšího plnění závazku.

Kromě čistě obchodních a podnikatelských vztahů je třeba sledovat i oblast politickou. Otřesy na politické scéně mohou mít významný dopad na obchodní sféru, kde je stále velmi silná role státu.

Obtížím při vstupu na indický trh je v příslušné sekci mimo jiné věnován specializovaný portál Evropské unie pro obchodníky [Market Access Database](#).

Problematice zemědělského a potravinářského vývozu z EU je věnován portál [Chafea](#).

Dovozci mohou dále najít řadu informací o dovozu potravin a zemědělských komodit na stránkách Indického úřadu pro bezpečnost potravin [FSSAI](#) v sekci věnované importu.

Aktuální přehled celních sazeb je k dispozici na webových stránkách Indian Customs Electronic Gateway ([ICEGATE](#)), které jsou spravované celním úřadem a jsou určeny pro obchodníky a přepravce. Indie stejně jako Evropská unie využívá harmonizovaný systém pro identifikaci zboží vytvořený Světovou celní organizací (World Custom Organization). WCO každoročně vytváří skupiny zboží, které označuje šestimístným číselným kódem (HS). Jednotlivé státy poté k tomuto základnímu kódu přidávají další znaky. Evropská komise označuje kód písmeny CN a k HS kódu připojuje 4 čísla. Jednotlivé kategorie zboží včetně kódů jsou uvedeny v přílohách Nařízení Rady 2658/87.

Indie připojuje k HS kódu však pouze 2 čísla. Jednotlivé druhy zboží a příslušné celní sazby je možné dohledat na stránkách indického celního úřadu ([Central Board of Indirect Taxes and Customs](#)) pomocí základního šestimístného HS kódu, který je zde označen písmeny CTH. Výsledky vyhledávání obsahují také informaci o požadavcích, které musí dovážené zboží naplňovat.

Informacím na tyto požadavky je třeba věnovat dostatečnou pozornost, protože v opačném případě může dojít k zamítnutí zboží jeho importu na hranicích Indie.

V důsledku vládní iniciativy „Make India“, se Indie snaží nahrazovat dovozy domácí výrobou a všeobecně podporovat rozvoj vlastního průmyslu, což se odráží mimo jiné v celní politice tak, že relativně nízkými cly je zatížen dovoz strojů a strojního zařízení, ale například na dovoz automobilů, potravin a nápojů jsou uvalena vysoká a mnohdy skutečně velmi vysoká cla.

Vedle toho je s importem spojeno několik dalších poplatků jako například přírůžka na sociální zabezpečení (Social Welfare Surcharge), která byla zavedena od března 2018 a činí 10 % základního cla.

Zboží je při dovozu dále zatíženo nepřímou daní GST (Goods and Services Tax – obdoba naší DPH) a u zboží, na něž se GST nevztahuje, je třeba připočítat lokální daně, které jsou určovány jednotlivými svazovými státy – viz příklad

---

alkoholických nápojů.

Výpočet cla a daně

Na stránkách Indian Customs Electronic Gateway ([ICEGATE](#)) a indického celního úřadu ([Central Board of Indirect Taxes and Customs](#)) lze nalézt elektronickou kalkulačku pro výpočet cla a daní na příslušný druh zboží. Hlavní stránka ICEGATE obsahuje přímo odkaz na kalkulačku "Custom Duty Calculator". Na stránkách celního úřadu je kalkulačka k dispozici na záložce "Customs" - volba "Custom Duty Calculator".

Pro výpočet výše cla je třeba uplatnit následující postup:

Vybrat "Trade Guide on imports" - zadat kód zboží (HS kódy) a zvolit zemi původu - zvolit "Search" - kliknout na příslušný "Tariff Item" - a poté se zobrazí výsledná tabulka s rozpisem celní a daňové zátěže dováženého zboží.

Příklad zde:

<https://www.icegate.gov.in/Webappl/Structure-of-Duty-for-selected-Tariff>

V kalkulačce je možné v příslušném políčku měnit a zadávat konkrétní hodnotu zboží.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zakládání poboček a dceřiných společností se v Indii řídí Zákonem o společnostech (Indian Companies Act 1956) a pravidly Indické centrální banky (Reserve Bank of India, RBI).

Zahraniční společnosti si mohou v Indii založit:

- 100% vlastněnou společnost (wholly-owned subsidiary) nebo společný podnik s indickou firmou (joint-venture);
- pobočku (branch office), která může vykonávat obchodní činnost;

- kontaktní kancelář (liaison office) nebo zastoupení (representative office) – jedná se v podstatě o zastoupení zahraniční firmy za účelem průzkumu obchodních příležitostí, které nemůže vykonávat obchodní činnost;
- projektovou kancelář (project office), která se otevírá za účelem realizace konkrétního projektu.

Právní forma, kterou zahraniční společnost pro svou přítomnost v Indii zvolí, má mimo jiné dopad na zdanění. Rozlišuje se, jestli provozuje svou činnost „v Indii“ nebo „s Indií“. Většina zahraničních společností obvykle v Indii zakládá plně vlastněné dceřiné společnosti (wholly owned subsidiary – WOS) nebo společné podniky (joint venture – JV). Tyto jsou zdaněny jako indické firmy, protože jsou považovány za daňové rezidenty. Pobočka (branch office) je daněna jako zahraniční firma.

Zahraněční společnost se s žádostí obrací na Indickou centrální banku (Reserve Bank of India – RBI) a musí dodat požadované dokumenty pro obchodní rejstřík, který spravuje [Ministerstvo podnikových záležitostí](#). Je nutné specifikovat rozsah předpokládaného působení, dále je nutno dodat výpis z obchodního rejstříku a výsledek hospodaření mateřské společnosti za určené finanční období. Souhlas s otevřením kanceláře je obvykle vydán do jednoho měsíce, proces může však trvat i déle. Podle sektoru, do kterého zahraniční investor hodlá vstoupit, je určen maximální možný majetkový podíl v zakládané společnosti, který může být ve vlastnictví zahraničního subjektu - viz kapitola věnovaná investicím. Zaměstnávání cizinců a místních sil se řídí místními právními předpisy.

Podrobné informace o zakládání společností v Indii lze nalézt na webových stránkách Ministerstva podnikových záležitostí, které současně vede obchodní rejstřík: www.mca.gov.in.

Podnikání v Indii a zakládání poboček nebo dceřiných společností se věnují publikace konzultantských společností SKP Business Consulting [Doing Business in India](#) nebo PWC [Destination India 2019](#).

Zahraněční společnosti vedle integrovaných služeb konzultantských společností při vstupu do Indie a zakládání dceřiných společností využívají služeb registrovaných účetních, sdružených v profesní komoře [The Institute of Chartered Accountants of India \(ICAI\)](#) nebo právních kanceláří.

Při zakládání vlastního obchodního zastoupení v Indii lze využít i [Český podnikatelský inkubátor v Bengaluru](#), který působí pod záštitou AMSP ČR ve stejných prostorách, jako Honorární konzulát České republiky v Bengaluru a zahraniční kancelář Czech Trade.

Na fungování podnikatelského inkubátoru pak navazuje projekt vybudování Českého průmyslového klastru ([Czech Industrial Cluster](#)), jehož cílem je za výhodných podmínek soustředit aktivity českých investorů v oblasti výroby v Indii do jedné průmyslové zóny a využít současně možnosti vzájemné podpory sdílením informací, zkušeností a výrobní infrastruktury.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Propagace na indickém trhu není jednoduchá vzhledem k jeho velikosti a vzhledem ke kulturním a jazykovým odlišnostem v jednotlivých státech. K reklamě jsou nadále využívána tištěná média, ale obrovský skok zaznamenala elektronická média, vzhledem k pokračujícímu vysokému tempu rozšiřování přístupu k internetu. Zejména vysoký počet mobilních telefonů je motivací pro využívání soukromé inzercí prostřednictvím tohoto média.

Je samozřejmé, že veškeré propagační materiály musí být zpracovány v angličtině.

V Indii došlo k rychlému růstu nabídky zboží a služeb přes internetové platformy. Částečně k tomu napomáhá špatná

dopravní infrastruktura a potřeba velkého množství času na cestování. Internet zákazníkům nakupování velmi usnadňuje. Současně se e-commerce v Indii prosazuje díky velkému množství zákazníků připojených přes mobilní telefony k internetu. Roste tak důležitost využívání elektronické reklamy na internetu a na sociálních sítích.

Velké množství specializovaných veletrhů, které je možné využít k propagaci a k obchodním jednáním, se koná zejména v méně horkých měsících v období říjen - březen. Bližší informace o veletrzích je možné nalézt např. na stránkách [India Trade Promotion Organisation](#) anebo webových stránkách firem pořádajících veletrhy a velkých podnikatelských sdružení FICCI, CII, PHD Chamber of Commerce, Assocham nebo SIAM, která mohou některé veletrhy pořádat a na některých veletrzích fungovat jako organizátoři doprovodných akcí a konferencí.

Vybraní pořadatelé veletrhů v Indii:

- [Koelnmesse YA Tradefair Pvt. Ltd.](#)
- [Messe Düsseldorf India](#)
- [Messe Frankfurt India](#)
- [Exhibitions India Group](#)
- [Engineering Export Promotion Council of India - EEPC](#)
- [UBM](#)
- [Tafcon](#)
- [Society of Indian Automobile Manufacturers - SIAM](#)

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Indie, jakožto členská země Světové obchodní organizace (WTO), je signatářem dohody TRIPS (Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights) a je tudíž povinna zajistit minimální požadovanou úroveň ochrany duševního vlastnictví: autorských práv, obchodních značek, zeměpisných označení, patentů a průmyslových vzorů.

Je také aktivním členem WIPO (World Intellectual Property Organisation) v Ženevě. Zákony upravující oblast ochrany duševního vlastnictví prošly mnoha změnami, jejichž cílem bylo uvést je do souladu s odpovídajícím standardem vyspělých zemí.

Legislativa ochrany duševního vlastnictví:

Autorská práva - "copyright": řídí se zákonem Indian Copyright Act z r. 1957, který byl změněn v r. 1999 a plně odráží požadavky Bernské konvence (Indie je členem). Úpravy tohoto zákona nabyly účinnosti k 15. 1. 2000 a zákon je plně v souladu s požadavky TRIPS.

Obchodní značky: původní Trade and Merchandise Marks Act z r. 1958 byl nahrazen tzv. Trademarks Act z r. 1999 s podstatnými úpravami, které vstoupily v platnost 15. 9. 2003. Toto znění již je plně v souladu s dohodou TRIPS. Ve stejný den byl také ustaven tzv. Intellectual Property Appellate Board se sídlem v Chennai.

Zeměpisná označení: zákon o zeměpisných označeních, The Geographical Indications of Goods (Registration and Protections) Act byl schválen v r. 1999, změněn v r. 2002 a vstoupil v platnost 15. 9. 2003. Zároveň byl také ustaven Registr zeměpisných označení se sídlem v Chennai. Problematika zeměpisných označení je součástí vyjednávání dohody o obchodu a investicích mezi Indií a EU.

Průmyslový design: řídí se zákonem The Design Act 2000, který byl vydaný v r. 2002 poskytuje minimální ochranu

požadovanou TRIPS.

Obecně je v Indii velkým problémem padělání léků, nelegální šíření obsahu chráněného utorskými právy prostřednictvím CD a DVD a dále zneužívání značek oblečení a módních doplňků. Za padělání léků hrozí dokonce tresty odnětí svobody. Vymahatelnost práva v oblasti ochrany duševního vlastnictví je ovšem v praxi stále na relativně nízké úrovni.

Vyhledávání ochranných známek on-line

Čeští podnikatelé, kteří si chtějí zaregistrovat v Indii svou ochrannou známku, mohou jednodušeji zjistit, zda již není příslušná ochranná známka registrovaná jiným podnikatelským subjektem. V databázích TMview jsou od roku 2017 přístupné ochranné známky registrované věcně příslušným indickým patentovým úřadem (Office of the Controller General of Patents, Designs & Trade Marks; CGPDTM).

Na webové stránce TMview (www.tmview.org) si lze zkontrolovat zcela bezplatně a velmi rychle, zda je v účastnických státech včetně Indie příslušná ochranná známka registrována. Zapojení CGPDTM do poskytování informací o registrovaných ochranných známkách je konkrétním výsledkem spolupráce mezi Evropskou unií a Indií. Projekt zpřístupnění databáze ochranných známek registrovaných v Indii byl spolufinancován Evropskou komisí a Úřadem EU pro duševní vlastnictví (EUIPO).

Databáze TMView po zapojení Indie nabízí rychlý internetový přístup k údajům 57 patentových úřadů. Přidáním téměř 800 tisíc ochranných známek registrovaných v Indii poskytuje TMView nyní informace o více než 43 milionech ochranných známek.

6.6 Trh veřejných zakázek

Trh veřejných zakázek je v Indii poměrně rozsáhlý. Zadavatelem mohou být vedle státních a samosprávných orgánů také státní firmy. Přičemž role státu je v ekonomice velmi silná, protože v některých sektorech, jako je například bankovníctví nebo těžba uhlí, dominují státní společnosti. Při zadávání veřejných zakázek je často kladen důraz na realizaci velkého podílu místními firmami. Stát se tak snaží podpořit rozvoj domácích firem - viz také vládní iniciativa "Make in India", která má obecně za cíl podpořit rozvoj indické průmyslové základny. Informace o veřejných zakázkách, které obdrží obchodně ekonomický úsek velvyslanectví, jsou průběžně publikovány prostřednictvím portálu Businessinfo.cz. Důležitou roli při získávání zakázek hraje místní konzultant, obchodní zástupce nebo partnerská firma, protože jejich přítomnost na trhu a kontakty se zadavateli tendrů jsou předpokladem pro včasné získání informací potřebných pro přípravu nabídky, která pak má větší šance na úspěch.

Velké státní společnosti

Významným zadavatelem veřejných zakázek jsou velké státní společnosti. Největší indické státní společnosti jsou podle výše obrátu a zisku dále členěny do kategorií. Nejvyšší kategorie nese název "Maharatna" a tento status získávají indické obří státní společnosti, jejichž roční obrat přesáhl tři roky po sobě 200 mld. INR. Následují nižší kategorie Navratna, Miniratna I a Miniratna II.

Kategorie "Maharatna"

Bharat Heavy Electricals (BHEL)

Coal India
GAIL
Indian Oil Corporation
NTPC Limited
Oil and Natural Gas Corporation (ONGC)
Steel Authority of India (SAIL)

Kategorie "Navratna"

Bharat Electronics
Bharat Petroleum (BPCL)
Container Corporation of India (CONCOR)
Engineers India
Hindustan Aeronautics
Hindustan Petroleum (HPCL)
Mahanagar Telephone Nigam (MTNL)
National Aluminium Company (NALCO)
National Buildings Construction Corporation (NBCC)
National Mineral Development Corporation (NMDC)
Neyveli Lignite Corporation
Oil India
Power Finance Corporation
Power Grid Corporation of India
Rashtriya Ispat Nigam (RINL)
Rural Electrification Corporation
Shipping Corporation of India

Indická burza veřejných zakázek – [Government e-Marketplace](#)

Vládní elektronická burza (GeM; Government e-Market Place) funguje od roku 2016. Státní společnost GeM SPV kontrolovaná ministerstvem obchodu a průmyslu, ministerstvem elektroniky a IT a ministerstvem financí, burzu veřejných zakázek provozuje. Primárně burza zatím zprostředkovávala nákupy pro centrální ministerstva, státní podniky a centrální orgány. Zároveň se však k iniciativě připojila většina indických svazových států. Portál nabízí nákupní nástroje, jako například elektronické aukce, reverzní elektronické aukce a agregování poptávky tak, aby usnadnil vládním uživatelům dosažení nejlepšího poměru výkon/cena.

Další zdroje informací o veřejných zakázkách:

[Central Public Procurement Portal](#) - Centrální portál pro zadávání veřejných zakázek Indické vlády umožňuje všem centrálním vládním organizacím, aby zveřejnily podrobnosti o zadávacích řízeních, opravách a zadávání zakázek. Hlavním cílem tohoto portálu je poskytnout jednotný přístup k informacím o veřejných zakázkách.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

S ohledem na rychlost soudů se doporučuje řešit obchodní spory smířčí cestou mimosoudně. V případě řešení sporu soudní cestou, je nutno počítat se zdoluhavou procedurou, přitom zároveň jde o finančně náročnou záležitost s nejistým výsledkem.

Alternativou k soudnímu řízení jsou arbitráže (vnitrostátní). Jejich výhodou je zpravidla rychlost. Na druhou stranu je však výsledek arbitráže pro obě strany sporu závazný a narozdíl od soudního řízení již není možné využít opravných prostředků a odvolat se ve sporu k vyšší instanci.

Obecně platí, že odeslání zboží bez zajištění platby (při vývozu) nebo odeslání platby bez zajištění dodávky (při dovozu) je spojeno s nepřiměřeným rizikem, které lze eliminovat pomocí vhodných platebních instrumentů a zajišťovacích mechanismů. Vymáhání menších pohledávek je velmi obtížné s ohledem na možné vysoké náklady spojené s cestováním a využitím služeb advokátní kanceláře. Před navázáním obchodní spolupráce je na místě si například ověřit, zda je společnost zapsaná v obchodním rejstříku (Registrar of Companies, Ministry of Corporate Affairs). Menší firmy v rejstříku zapsané nejsou, nicméně mohou mít členství v profesních asociacích.

Je na místě preferovat dokumentární platby před hladkými. Vhodná je platba například prostřednictvím dokumentárního akreditivu a předání zboží proti předloženým dokumentům.

Riziko platební neschopnosti existuje i při obchodování se státními společnostmi. Například v situaci, kdy daná státní společnost získala jednorázovou dotaci na modernizaci strojního zařízení, avšak tato dotace nepokryje náklady na celý projekt. Zdlouhavé řešení situace v kontextu státní administrativy může dokončení projektu na dlouhou dobu blokovat a tím i platby spojené s dodávkami. Indická vláda se navíc postupně neefektivních státních firem zbavuje a proces privatizace může postavení dodavatelů navíc komplikovat. Vláda v takové situaci přirozeně zvažuje, zda dané státní společnosti poskytnout další dotaci.

Rizika investování jsou spojena velmi často s nestabilním podnikatelským prostředím, což je v kontextu stále spíše rozvojového charakteru ekonomiky přirozené. Některé zásadní reformy Indie teprve čekají a nelze dopředu předvídat, jaký směr vláda při jejich realizaci zvolí. Zemím EU včetně České republiky Indie vypověděla dvoustranné dohody o podpoře a ochraně investic s tím, že nyní je v pravomoci EU, aby vyjednala dohodu o obchodu a investicích, která evropským investorům v Indii poskytne právní ochranu nad rámec místních právních mechanismů - viz kapitola věnovaná smluvnímu rámci.

Srovnání snadnosti podnikání podle Světové banky

V žebříčku Světové banky „Ease of Doing Business“ pro rok 2020, který je výsledkem srovnávání podmínek – snadnosti podnikání ve 190 zemích světa se Indie umístila na 63. místě a zlepšila tak meziročně své postavení o 14 míst (rok předtím zaznamenala posun o 23 míst na 77. příčku).

Rychlý posun žebříčkem Světové banky je připisován hospodářské politice vlády premiéra Naréndry Módího, která se v rámci iniciativy „Make in India“ snaží lákat zahraniční kapitál do průmyslu také zlepšováním podnikatelského regulatorního rámce.

Zpráva Světové banky oceňuje úsilí centrální vlády i svazových států v oblasti hospodářských reforem. K zásadním krokům na centrální úrovni patří přijetí insolvenčního zákona v roce 2016 s cílem reformovat oblast práva obchodních společností. Výsledkem reformy je mimo jiné zvýšení průměrné částky při vymáhání nedobytných pohledávek z 26,5 na 71,6 centů na

dolar. Tím se Indie dostala na čelo regionálního žebříčku pro Jižní Asii.

Zlepšila se i oblast povolování průmyslových staveb. Náklady na splnění úředních procedur při výstavbě skladů klesly na 4 % celkových nákladů na pořízení skladovacích prostor. Zlepšily se výrazně i kontroly kvality staveb.

Dovoz a vývoz se zjednodušil již počtvrté za sebou během posledních let. Indie se vyhoupla na 68. příčku s tím, že je na tom lépe než většina ostatních zemí v regionu. Zkrátila se doba nezbytná pro logistiku při vývozu a dovozu zboží.

V oblasti vymahatelnosti obchodních smluv Indie stále zaostává a umístila se až na 163. místě. Světová banka uvádí, že je třeba 1 445 dnů na to, aby firmy prostřednictvím soudního řízení vyřešily spor vedený u prvoinstančního soudu. To je téměř trojnásobná délka oproti průměru v zemích OECD.

Zdlouhavé a nákladné je pořizování zápisů do katastru nemovitostí (až 154. místo na světě). Žádost o zápis se vyřizuje 58 dní a náklady na řízení mohou dosáhnout až 7,8 % hodnoty nemovitosti, více než v zemích OECD.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Jednací jazyk – Výhodou při obchodování s indickými partnery je jejich velmi dobrá znalost angličtiny a vysoká dostupnost zdrojů informací včetně různých norem v tomto jazyce. Indové vyhledávají studium v zahraničí v angličtině a obecně si cestovatelé v Indii s angličtinou v běžném denním styku pohodlně vystačí. Nicméně úředním jazykem Indie je hindština (ovládá ji přes 40 % obyvatelstva). Dalšími rozšířenými jazyky jsou bengálština (8.1 % obyvatel), telugu (7,2 % obyvatel), maráthština (7 %), tamilština (5,9 %) a urdština (5 %).

Oslovování - Zpravidla je oslovování formální – tedy příjmením, i když se začíná objevovat anglo-americký způsob oslovování křestním jménem, zejména u déletrvajících kontaktů.

Sjednávání schůzek - V Indii se přikládá velký význam osobním známostem a to především v obchodní a politické sféře. Proto je výhodné sjednat si první schůzku na doporučení někoho známého. Dojednávání schůzek není vždy jednoduché. Schůzky jsou nezdědkou potvrzovány až těsně před vlastním jednáním. Přičemž termíny a časy schůzek se mohou průběžně měnit.

Osobní kontakt je upřednostňován - Indové jsou značně spontánní a chtějí se obvykle sejt co nejdříve, případně okamžitě. Dávají přednost osobnímu kontaktu, proto je nutno plánovat výdaje na časté cesty do Indie. Jejich doplňkem nebo alternativou je mít v Indii svého obchodního zástupce nebo tzv. konzultanta.

Průběh jednání - Jednání je obvykle velmi srdečné, indičtí obchodníci umějí obratně vést rozhovory a velmi ocení, když jejich český partner projeví zájem o jejich zemi a ukáže, že o ní také něco ví. Během jednání je nutno brát v úvahu, že ne každé kladné vyjádření indického partnera bude skutečně v budoucnu korespondovat se splněním příslušného závazku, neboť není v mentalitě Indů odpovídat na něco „ne“.

Dlouhá cesta k podpisu kontraktu - Podpisu kontraktu s indickým partnerem předchází značně dlouhá, často mnohonásobná jednání. Jakýkoliv ústní příslib ještě neznamená definitivní ukončení jednání. V žádném případě není možno počítat s tím, že se obchod dojedná během jedné cesty nebo návštěvy veletrhu. Dohodnutý kontrakt je nutno zásadně uzavřít písemně.

Pozvání domů a dárky - Indický partner Vás rád pozve na návštěvu domů, je vhodné s sebou přinést malý dárek. Může se přitom stát, že se vůbec nesetkáte s jeho manželkou. Obecně Indové rádi dávají dárky a je nutno s tímto faktem při návštěvách počítat a zásobit se tradičními českými dárky (sklo má vždy úspěch).

Vizitky – Indové si velmi rádi vyměňují při každé příležitosti vizitky. Přitom se může stát, že se po výměně vizitek během letmého setkání ani nerozvine relevantní rozhovor. Proto je vhodné se před cestou do Indie vybavit větší zásobou vizitek. Vizitky se předávají pravou rukou nebo oběma rukama a písmem směřujícím k osobě před Vámi.

Pravá ruka – Obecně se jídlo, nápoje a věci, které předáváte druhé osobě berou vždy do pravé ruky. Levá ruka slouží k nečistým činnostem, jako je toaleta či zouvání a přenášení špinavých bot.

Stravování a náboženství – Hinduisté nesmějí jíst hovězí maso, protože kráva je považována za posvátné zvíře. Muslimská menšina v Indii přirozeně nejí vepřové maso. S určitou nadsázkou by se dalo říci, že v Indii žije více vegetariánů, než ve zbytku světa. Rozpočítávání porcí na vegetariánské a nevegetariánské je u společného stolování v Indii naprosto přirozené a běžné. Hostitelé proto musí vždy připravit pohoštění i pro vegetariány.

Alkohol – Muslimové, ale i oddaní hinduisté se vyhýbají alkoholu, který v některých restauracích nemusí být vůbec podáván. Ostatně prodej alkoholu je v Indii významně omezen a regulován. Zajišťují jej vyhrazené licencované obchody. Na druhou stranu mezi majetnými Indý je oblíbený velmi drahý alkohol (zejména whisky).

Nastupující velmoc - Indie má ambice stát se jednou ze světových mocností 21. století. Indičtí obchodníci jsou v tomto ohledu sebevědomí a hrdí na úspěchy, kterých země dosáhla – viz např. vlastní jaderný a kosmický program. Národní hrdost se však projevuje i odklonem od tradičních „britských“ názvů měst: Bombay (dnes Mumbai) nebo Kalkata (dnes Kolkata). Jakékoliv vtípné narážky na Gándhího jsou nepřijatelné a pro Indý není obvyklé hovořit s cizinci kriticky o politice současné vlády.

Úřední hodiny jsou obvykle v pondělí až pátek od 10:00 do 14:00, případně až do 17:00 hodin. Prodejní doba začíná okolo 9:00–10:00 a v mnohých obchodech končí až okolo 20:00. Den volna se často liší podle jednotlivých čtvrtí nebo nákupních středisek a trhů. Banky mohou být otevřené i každou druhou sobotu. V sobotu může být pracovní den i v některých soukromých firmách.

Svátky - V Indii se slaví velké množství svátků, což je dáno mnohonárodnostním a mnohonáboženským charakterem země. Jednotný ani vyčerpávající seznam pro celou Indii neexistuje. Slaví se tři hlavní celonárodní svátky – Den republiky (26. 1.), Den nezávislosti (15. 8.) a Oslava narození Mahátmy Gándhího (2. 10.). Pro většinu obyvatelstva, tvořenou hinduisty, jsou hlavními svátky Diwali a Holi, jejichž datum je pohyblivé.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Pro vstup a pobyt na území cizího státu musejí občané ČR splňovat podmínky stanovené jeho zákony. Ke sdělování aktuálních podmínek vstupu a pobytu na území cizího státu je příslušný zastupitelský úřad daného státu. Následující informace jsou určeny k základní orientaci. Ministerstvo zahraničních věcí ČR proto doporučuje českým občanům, aby si před cestou ověřili u zastupitelského úřadu navštěvovaného státu, zda se podmínky pro vstup a pobyt nezměnily.

K cestám do Indie potřebuje český občan platný pas a vízum, které obdrží na Velvyslanectví Indické republiky v Praze (adresa: Milady Horákové 60/93, v blízkosti stanice metra Hradčanská). Vyřízení víza trvá v průměru 10 dnů, někdy i déle. Pokud občan cestuje z Indie do dalšího státu (např. Nepálu), z něhož se bude vracet zpět do Indie, musí mít indické vízum

k několikanásobnému vstupu. V žádosti musí občan zdůvodnit, proč žádá o tento typ víza (MULTIPLE). Žadatel musí nejprve vyplnit žádost on-line, pak ji vytisknout a doručit ji osobně na Velvyslanectví Indické republiky v Praze.

Druhou možností je indické elektronické vízum, které se vyřizuje prostřednictvím příslušného internetového portálu. Potvrzení o získání [elektronického víza](#) (tzv. eTV) obdrží následně žadatel e-mailem a musí si jej vytisknout a vzít s sebou na cestu do Indie. Následně je mu vízum vystaveno do pasu na příslušném hraničním přechodu (seznam - viz webové stránky věnované elektronickým vizům).

Vízum si však musí občan ČR vyřídít prostřednictvím Velvyslanectví Indie v Praze nebo zmiňovaných webových stránek ještě před odjezdem do Indie, protože není možné získat vízum až při příjezdu na hraničním přechodu.

Další podrobné informace k vizům a případná aktuální doporučení a varování pro cestování do Indie lze získat na stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR v sekci věnované [cestování](#) a na stránkách [Velvyslanectví České republiky v Dillí](#).

Cestování do Indie je spojeno s určitými zdravotními riziky, doporučuje se proto absolvovat některá očkování podle plánované délky pobytu a navštívených míst (podrobné informace poskytnou specializovaní lékaři). Je nutné dodržovat osobní hygienu. Doporučuje se opatrnost při stravování, konzumovat potravu pouze dobře tepelně zpracovanou, ovoce a zeleninu, kterou „lze oloupat“. Vodu je nejlépe pít pouze z uzavřených plastových lahví, které mají neporušený uzávěr. V některých oblastech Indie hrozí větší výskyt malárie a horečky dengue. Ve volné přírodě je nutné dát pozor na hady, jedovaté pavouky, dotěrné opice apod.

Informace o vízech a podmínkách cestování do Indie poskytuje [Velvyslanectví Indické republiky v Praze](#).

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Pracovní právo není v Indii kodifikováno souhrnně do jednoho kodexu - „zákoníku práce“. Podmínky zaměstnávání a úkonů s tím souvisejících se řídí celkem 13 zákony, které pokrývají začátek, průběh a konec pracovního poměru, pojištění, minimální mzdu, odstupné, činnost odborů atd. Cizinci mohou být zaměstnáni po obdržení příslušného víza. Kompetentní pro konzultaci o tom, o které vízum je třeba požádat, je konzulární pracoviště Velvyslanectví Indické republiky v Praze. Cizinec, který chce pobývat v Indii déle než 180 dnů, musí požádat o tzv. registrační potvrzení, což je vlastně povolení k dlouhodobému pobytu. Musí tak učinit do 14 dnů od svého příjezdu do Indie. Výdělky mohou pracující cizinci repatriovat prostřednictvím banky po zaplacení příslušných daní indickému státu.

Dojednána byla bilaterální dohoda o sociálním zabezpečení mezi ČR a Indií, která je v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí, a která upravuje podmínky placení pojistného v rámci důchodového systému při zaměstnávání Čechů v Indii a naopak.

Čeští pracovníci, kteří jsou vysláni pracovat po delší dobu do Indie, musí mít pracovní víza. Dříve toto nařízení zahraniční firmy obcházely tím, že svým zaměstnancům v Indii zajistily „business“ víza, indická strana však nyní striktně vyžaduje víza pracovní.

Vízum je vázané na konkrétní pracovní místo u konkrétního zaměstnavatele.

Indický pracovní trh je regulovaný a zahraniční pracovníci mohou být zaměstnáni za minimální mzdu, která v roce 2019 činila 162 500 INR ročně. Toto pravidlo však má řadu výjimek, například pokud jde o jazykové lektory nebo o

---

dobrovolníky pracující pro nevládní organizace. Souhrnné informace o vízech, včetně pracovních víz spolu s pravidly minimální mzdy jsou k dispozici na stránkách [Ministerstva vnitra Indie](#).

Nicméně platí, že výše uvedené informace jsou určeny pouze k základní orientaci. Sdělovat informace o podmínkách a pravidlech vstupu a pobytu na území cizího státu je v kompetenci příslušného zastupitelského úřadu dané země. To platí i pro Indii, a proto je třeba před odjezdem do Indie za účelem dlouhodobého pracovního pobytu kontaktovat [Velvyslanectví Indické republiky v Praze](#).

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Velká města nabízejí na rozdíl od venkovských oblastí poměrně slušnou zdravotní péči, odpovídající však místním možnostem. Obecně lze říci, že do Indie by měly jezdit pouze osoby v dobrém zdravotním stavu. Je vhodné si s sebou vzít dostatečnou zásobu užívaných léků, jednorázových injekčních stříkaček a jehel, neboť ty nejsou vždy k dispozici. Léky jsou relativně snadno dostupné v lékárnách. Státní síť nemocnic nemá příliš vysokou úroveň. Existují zde však kvalitní soukromé nemocnice (např. síť Apollo Hospitals, Fortis Hospitals nebo Primus Hospitals a další). Očkování před cestou do Indie povinné není, doporučuje se nicméně očkování proti žloutence typu A, B, meningitidě, tetanu a břišnímu tyfu. Antimalarika není nutné používat. Je však třeba se chránit před komářími bodnutími, které může přenášet například horečku dengue nebo chikungunya. V zimních měsících představuje zdravotní riziko pro osoby citlivé na znečištěné ovzduší vysoká úroveň koncentrace pevných částic ve vzduchu ve smogem zamořených velkých městech, jako například v hlavním městě Dillí.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Dillí

Embassy of the Czech Republic

50-M, Niti Marg, Chanakyapuri, New Delhi - 110021, India

Telefon: +91-11-24155200

Fax: +91-11-24155270

Nouzová linka: +91 9910999460

E-mail: newdelhi@embassy.mzv.cz

Konzulární úsek: consular_delhi@mzv.cz Ekonomický úsek: commerce_delhi@mzv.cz

Webová stránka: www.mzv.cz/newdelhi Facebook: <https://www.facebook.com/czech.embassy.newdelhi>

- Působnost velvyslanectví: Indie, Nepál, Bangladéš, Srí Lanka, Maledivy, Bhútán
- Velvyslanec: Milan Hovorka
- Provozní hodiny: pondělí až pátek 8:00–16:30
- Konzulární agenda pro veřejnost: termín návštěvy je třeba dopředu sjednat e-mailem

Poloha velvyslanectví: Areál velvyslanectví se nachází v diplomatické čtvrti Chanakyapuri – orientační bod je železniční muzeum. Pro cestu z letiště je možné použít taxi, přičemž z bezpečnostních důvodů je vhodné využít služeb agentur v letištních halách, které nabízejí předplacený vůz. Systém veřejné dopravy v Dillí nabízí zvláštní vlakové spojení z letiště do centra „Airport Express“. Pro dopravu z centra Dillí na velvyslanectví je též možné použít taxi služby, popřípadě kombinaci metra (nejbližší stanice "Lok Kalyan Marg") a taxi.

Honorární konzulát ČR v Bengalúru

Honorary Consulate of the Czech Republic

No. 303, "Pushpak" MES Ring Road, Jalahalli, Bengaluru India

Telefon: +91 734 936 8900

Fax: +91 802 838 4644

E-mail: bengaluru@honorary.mzv.cz

- Konzulární působnost: pro stát Karnátaka
- Vedoucí úřadu: CS Prakash
- Provozní hodiny úřadu: pondělí až pátek 10:00–14:00

Honorární konzulát ČR v Čennai

Honorary Consulate of the Czech Republic

Vel Vilas, 3/21 Kottur Garden 3rd Main Road, Kotturpuram, 600 085 Chennai India

Telefon: +91 442 447 4247

Fax: +91 442 447 4247

E-mail: chennai@honorary.mzv.cz

•

Konzulární působnost: pro stát Tamil Nádú a území Puduččéri

- Vedoucí úřadu: Ar Rm Arun
- Provozní hodiny úřadu: pondělí až pátek 10:00–14:00

Honorární konzulát ČR v Kolkatě

Honorary Consulate of the Czech Republic

4 Lee Road, Kalkata, 700 020 Kolkata, India

Telefon: +91 033 2290 7406, +91 033 2283 7178

Fax: +91 033 2290 7411

E-mail: kolkata@honorary.mzv.cz

- Konzulární působnost: Západní Bengálsko
- Vedoucí úřadu: Utsav Parekh
- Provozní hodiny úřadu: pondělí a čtvrtek 10:30–12:30

Honorární konzulát ČR v Mumbai

Honorary Consulate of the Czech Republic

August Kranti Marg 7 Mumbai India

Telefon: +91 22078531, linka 21

Fax: +91 2222069533

E-mail: mumbai@honorary.mzv.cz

- Konzulární působnost: Maháráštra a Goa
- Vedoucí úřadu: Rashmi Jolly
- Provozní hodiny úřadu: pondělí až čtvrtek 10:00–15:00

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Zahraniční kancelář CzechTrade v Mumbai

Telefon: +912222078535

Fax: +912223631540

Vedoucí kanceláře: Luboš Ulč

E-mail: lubos.ulc@czechtrade.cz

Zahraniční kancelář CzechTrade v Bengaluru

Telefon: +919 870 413 081

Vedoucí kanceláře: Ivan Kameník

E-mail: ivan.kamenik@czechtrade.cz

Webové stránky agentury CzechTrade v Indii: www.czechtrade.org.in

Zahraniční zastoupení CzechTourism v Mumbai

20th Floor, Tower A, Urmi Estate, Lower Parel (W), Mumbai-13

Telefon: + 91 22 6718 9680

Vedoucí kanceláře: Arzan Khambatta

E-mail: india@czechtourism.com

Webové stránky: www.czechtourism.com

MZV ČR

Odbor ekonomické diplomacie (OED)

Telefon: +420 224182592

E-mail: oed@mzv.cz

Odbor států Asie a Pacifiku (ASIE)

Telefon: +420 224182167

E-mail: asie@mzv.cz

MPO ČR

Odbor zahraničně ekonomických politik II (odbor 51600)

Telefon: +420 224851111

E-mail: ozep-mimoevropske-staty@mpo.cz

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Policie: 100
- Hasiči: 101
- Ambulance: 102
- Anti-stalking: 1096
- Tísňová linka (Women Helpline): 1091
- Tísňová linka pro případy znásilnění: 01123370557
- Mezinárodní telefonní předvolba do Indie: +91

7.4 Internetové informační zdroje

Název instituce (česky)	Název instituce (anglicky)	Webová stránka
E-governance a e-Government	National Informatics Centre	www.nic.in
Ministerstvo zahraničních věcí	Ministry of External Affairs	www.mea.gov.in
Ministerstvo financí	Ministry of Finance	www.finmin.nic.in
Ministerstvo obchodu a průmyslu	Ministry of Commerce & Industry	www.commerce.gov.in
Ministerstvo pro podnikové záležitosti	Ministry of Corporate Affairs	www.mca.gov.in
Ústřední celní správa	Central Board of Excise and Customs	www.cbic.gov.in
Federace indických obchodních a průmyslových komor	Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry	www.ficci.com
Informace o investicích v Indii	Invest India	www.investindia.gov.in
Sdružení indických obchodních	The Associated Chambers of	www.assochem.org

a průmyslových komor	Commerce and Industry of India	
Konfederace indického průmyslu	Confederation of Indian Industry	www.cii.in
Celoindická průmyslová asociace	All India Association of Industries	www.aiaiindia.com
Obchodní a průmyslová komora PHD (Progress Harmony Development)	PHD Chamber of Commerce and Industry	www.phdcci.in
Web s informacemi o firmách	Zauba Corp	www.zaubacorp.com
Web s informacemi o firmách	India Ratings and Research (součást Fitch Group)	www.indiaratings.co.in
Web s informacemi o firmách	Economic Times (Times of India)	economictimes.indiatimes.com/news/company
Obchod - export / import	India Mart	www.indiamart.com
Obchod - export / import	o4WorldBusiness	www.go4worldbusiness.com
Obchod - export / import	Trade India	www.tradeindia.com
Firemní info (Dun & Bradstreet a Bisnode)	Bisnode	www.bisnode.cz
Informace o speciálních ekonomických zónách	Special Economic Zones in India	www.sezindia.nic.in
Velvyslanectví Indické republiky v Praze	The Embassy of India in the Czech Republic	www.eoiprague.gov.in
Velvyslanectví České republiky v Dillí	The Embassy of the Czech Republic in New Delhi	www.mzv.cz/newdelhi